ຫລັກຈັນຍາບັນເພື່ອການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ ດ້ານການຢາ ຂອງ ສ.ປ.ປ ລາວ

Ethical Framework for Good Governance in the Pharmaceutical Sector, in Lao PDR

ກັນຍາ 2010

ຫລັກຈັນຍາບັນເພື່ອການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ ດ້ານການຢາ ຂອງ ສປປ ລາວ

ກັນຍາ 2010

ຄຳນຳ

ຫລັກຈັນຍາບັນເພື່ອການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ ດ້ານການຢາ ຂອງ ສປປ ລາວ ສະບັບນີ້ເປັນຄູ່ມືສະບັບທຳອິດສະບັບໜຶ່ງ ທີ່ກະຊວງສາທາລະນະສຸກໄດ້ສ້າງຂື້ນ ໂດຍອີງໃສ່ຄູ່ມືຂອງ ອົງການອະນາໄມໂລກເປັນຫລັກ, ເຊິ່ງແມ່ນ ກົມອາຫານ ແລະ ຢາ ເປັນໃຈກາງໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ໄດ້ຜ່ານຄະນະກຳມະການຈັນຍາບັນ ພາຍໃນກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ແລະ ໄດ້ຜ່ານກອງປະຊຸມຄົ້ນ ຄວ້າປະກອບຄຳເຫັນຫລາຍຄັ້ງ.

ດ້ວຍຄວາມເປັນຫ່ວງເປັນໃຍຂອງພັກ-ລັດຖະບານຕໍ່ການປິ່ນປົວ ແລະ ຮັກສາສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ ໂດຍສະເພາະການນຳໃຊ້ຢາດີມີຄຸນນະພາບ, ມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ລາຄາສົມເຫດສົມຜົນຕາມນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດດ້ານຢາວາງອອກ ກໍ່ຄືກົດໝາຍ. ຂ້າພະເຈົ້າ, ໃນນາມລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ຂໍຖືໂອກາດນີ້ ສະແດງຄວາມຊົມເຊີຍມາຍັງກົມອາຫານ ແລະ ຢາ ແລະ ບັນດາທ່ານທັງໝົດ ທີ່ໄດ້ເປັນ ເຈົ້າການ ປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນການສ້າງ.

ຄູ່ມືສະບັບນີ້ ສຸດທີ່ມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ວຽກງານຄຸ້ມຄອງດ້ານການຢາ ຢູ່ ສ ປປ ລາວ ໂດຍສະເພາະໃນຂົງເຂດວຽກການຄັດເລືອກຢາ, ການຂຶ້ນທະບຽນຢາ ແລະ ການສະໜອງຢາ, ເຊິ່ງຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຜູ້ຮັບຜິດຊອບວຽກງານ ກ່ຽວຂ້ອງເຂົ້າໃຈ, ຮັບຮູ້ ແລະ ເຊື່ອມຊຶມ ໄດ້ມີສະຕິມີຄວາມລະມັດລະວັງສູງຕໍ່ທຸກປະກົດການຫຍໍ້ທໍ້ຊຶ່ງຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຄວາມບໍ່ໂປ່ງໃສ, ເພື່ອສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຂອງມວນຊົນຕໍ່ການບໍລິ ການ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂອງລັດ ໃນວຽກງານສາທາລະນະສຸກ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງຂື້ນ ແລະ ສາມາດຮັບປະກັນການສະໜອງຢາທີ່ມີລາຄາສົມເຫດສົມຜົນ, ມີຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິພາບ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພໃນການຊົມໃຊ້ ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າສາມາດໄດ້ຮັບການບໍລິການຢ່າງທົ່ວເຖິງເມື່ອເວລາເຈັບເປັນ.

ເນື້ອໃນສຳຄັນຂອງຄູ່ມືສະບັບນີ້ ປະກອບມີຄື: ທັດສະນະທົ່ວໄປ ກ່ຽວກັບການສໍ້ລາດບັງຫລວງ, ຍຸດທະສາດໃນການ ແກ້ໄຂການສໍ້ລາດບັງຫລວງ, ປະເພດຂອງການຂາດຈັນຍາບັນ, ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ, ການນຳໃຊ້ຫລັກຈັນຍາບັນ ເຂົ້າໃສ່ວຽກຄຸ້ມຄອງການຢາ, ຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ, ສິ່ງທີ່ຄວນ ແລະ ບໍ່ຄວນປະຕິບັດພ້ອມທັງມີຕົວຢ່າງປະກອບໃສ່. ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງວ່າ ຄູ່ມືສະບັບນີ້ຈະຖືກນຳໄປເຜີຍແຜ່ ແລະ ຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າ ໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງໃນລະບົບສາທາລະນສຸກ ໂດຍສະເພາະນຳໄປສິດສອນ ຢູ່ໃນມະຫາວິທະຍາໄລ ແລະ ໂຮງຮຽນແພດຂັ້ນຕ່າງໆ ເພື່ອປູກຈິດສຳນຶກ ຂອງນັກຮຽນນັກສຶກສາ ກ່ຽວກັບຫລັກຈັນຍາບັນ ໃຫ້ກາຍເປັນ ຮູບປະທຳຕົວຈິງຢູ່ໃນສັງຄົມ.

ຂ້າພະເຈົ້າຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈ ມາຍັງຄະນະຮັບຜິດຊອບ ແລະ ອົງການອະນາໄມໂລກທີ່ໄດ້ໃຫ້ການ ສະໜັບສະໜູນ ຊ່ວຍເຫລືອ ດ້ານວິຊາການ ແລະ ການເງິນ ຕະຫລອດເຖິງ ການຈັດພິມ ຄູ່ມືສະບັບນີ້ ເພື່ອແຈກຢາຍໃຫ້ແກ່ ພາກສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງ.

ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າຄູ່ມືສະບັບນີ້ ຈະຖືກນຳໃຊ້ຢ່າງສອດຄ່ອງຕາມທິດທາງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດທີ່ໄດ້ຕົກລົງ ໃນກອງປະຊຸມ ຄັ້ງວັນທີ 10-11 ກັນຍາ 2010. ຖ້າມີບັນຫາໃດ ທີ່ຍັງບໍ່ຄົບຖ້ວນ ແລະ ບໍ່ເໝາະສົມໃນການນຳໃຊ້ນັ້ນ ສະເໜີໃຫ້ຄະນະຮັບຜິດຊອບກ່ຽວຂ້ອງຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປັບປຸງໃນຄັ້ງຕໍ່ໄປ.

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 25 FEB 2011

ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງສາທາລະນະສຸກ

ກະຊວງ ສາທາລະນະສຸກ

ລັດຖະມົນຕີ

ດຣ. ປອນເມກ ດາລາລອຍ

ສະລະບານ

I. ພາກທົ່ວໄປ.. 1

1. ທັດສະນະທົ່ວໄປກ່ຽວກັບການສໍ້ລາດບັງຫລວງ.. 1
2. ຫລັກການລວມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການສໍ້ລາດບັງຫລວງຢູ່ພາກລັດ: 2
3. ກໍລະນີສະເພາະດ້ານການຢາ.. 2
4. ປະເພດຂອງການຂາດຈັນຍາບັນ.. 3
5. ຜົນກະທົບຕໍ່ ສຸຂະພາບ ແລະ ລະບົບສາທາລະນະສຸກ... 4
6. ການນໍາໃຊ້ຫລັກການຈັນຍາບັນເຂົ້າໃນວຽກງານການຢາ.................................... 5

II. ໂຄງສ້າງພື້ນຖານຂອງຈັນຍາບັນ.. 6

III. ອົງປະກອບຂອງ ກອບຈັນຍາບັນ.. 6

1 ຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ... 6
2. ກົດລະບຽບຂອງການດໍາເນີນການ... 11
3. ກົນໄກໃນການຕັດສິນ (whistle -blowing = Ombudsman)............................... 14
4. ການເຮັດໃຫ້ວຽກງານຈັນຍາບັນກາຍເປັນ ປະເພນີ ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດຢູ່ໃນສັງຄົມ......... 15

IV. ການຂຶ້ນທະບຽນຢາ.. 16

V. ການຄັດເລືອກຢາ... 18

VI. ການສະໜອງຢາ.. 20

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນາຖາວອນ

ຫລັກຈັນຍາບັນເພື່ອການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີ ດ້ານການຢາ

I. ພາກທົ່ວໄປ

1. ທັດສະນະທົ່ວໄປກ່ຽວກັບການສໍ້ລາດບັງຫລວງ

ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອການພັດທະນາດ້ານຕ່າງໆໄດ້ວິໄຈວ່າ "ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ" ຫລື "Corruption" ແມ່ນອຸປະສັກອັນໃຫຍ່ຫລວງຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດສັງຄົມ. ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ເກີດຂຶ້ນຢູ່ຫລາຍປະເທດ ຊຶ່ງໄດ້ເຮັດໃຫ້ມີການເສື່ອມເສັຍດ້ານສິນລະທຳ, ບໍ່ມີຄວາມຍຸດຕິທຳໃນສັງຄົມ. ມັນແມ່ນນຶ່ງໃນສາເຫດທີ່ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນຈຳນວນຫລວງຫລາຍເກີດມີຄວາມທຸກຍາກ; ທຳລາຍຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ; ຫລຸດຜ່ອນ ຄວາມສາມາດ, ກຽດສັກສີຂອງບຸກຄົນ ແລະ ຄວາມສັກສິດ ຂອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖາບັນຕ່າງໆ ໃນການຄຸ້ມຄອງການເຄື່ອນໄຫວບໍລິການຮັບໃຊ້ສັງຄົມທົ່ວໄປ. ການສໍ້ລາດບັງຫລວງທຳລາຍສ່ວນປະກອບຕົ້ນຕໍຂອງ ການລົງທຶນດ້ານສັງຄົມ, ຖ້າຫາກບໍ່ມີການລົງທຶນດ້ານນີ້ກໍຈະຈັກຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ທີ່ເປັນປະຊາທິປະໄຕ ບໍ່ສາມາດເຄື່ອນໄຫວຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ. ທັງໝົດນີ້ມັນແມ່ນບັນຫາສິນລະທຳ ສະນັ້ນທຸກໆພາກສ່ວນຂອງສັງຄົມຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ແກ້ໄຂ.

ອົງການສາກົນກ່ຽວກັບຄວາມໂປ່ງໃສໄດ້ໃຫ້ຄຳນິຍາມການສໍ້ລາດບັງຫລວງໄວ້ວ່າ
"ແມ່ນການນຳໃຊ້ອຳນາດໄປໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງເພື່ອໃຫ້ໄດ້ມາດ້ານຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ"

ຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການຕ້ານການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ເລກທີ 03/ສພຊ ລົງວັນທີ 19 ພຶດສະພາ 2005, ມາດຕາ 2, ສປປລາວ ໄດ້ ນິຍາມວ່າ: ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ແມ່ນ "ພຶດຕິກຳ ຂອງພະນັກງານ ທີ່ໄດ້ສວຍໃຊ້ຖານະຕຳແໜ່ງ, ສິດອຳນາດ, ໜ້າທີ່ຂອງຕົນເພື່ອຍັກຍອກ, ສໍ້ໂກງ, ຮັບ

ສິນບົນ ແລະ ພຶດຕິກຳອື່ນໆ ທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນມາດຕາ 10 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເພື່ອຫາຜົນປະໂຫຍດໃຫ້ຕົນເອງ, ຄອບຄົວ, ຍາດພີ່ນ້ອງ, ໝູ່ຄູ່, ພັກພວກ ຊຶ່ງກໍ່ຄວາມເສັຍຫາຍ ໃຫ້ ແກ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງລັດ, ສັງຄົມ ຫລື ສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງ ພົນລະເມືອງ"

2. ຫລັກການລວມໃນການແກ້ໄຂບັນຫາການສໍ້ລາດບັງຫລວງຢູ່ພາກລັດ:

- ໄດ້ນຳໃຊ້ 2 ຍຸດທະສາດພື້ນຖານຄື:

ຍຸດທະສາດທີ 1:

- ແມ່ນການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດາກົດໝາຍ, ຂໍ້ກຳນົດລະບຽບການຕ່າງໆ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານການເຄື່ອນໄຫວດ້ານຢາ ໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຮັດກຸມ. ປະຕິບັດມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ ຢ່າງເໝາະສົມ, ໂດຍອີງໃສ່ "ວິທີການຄຸ້ມຄອງຕາມຂໍ້ກຳນົດກົດລະບຽບ"ຕ່າງໆ ເພື່ອກຳຈັດ ພຶດຕິກຳການສໍ້ລາດບັງຫລວງ.

ຍຸດທະສາດທີ 2:

- ແມ່ນອີງໃສ່ "ວິທີການດ້ານຄຸນຄ່າ" ຊຶ່ງມີຄວາມພະຍາຍາມໃນການສົ່ງເສີມຄວາມໝັ້ນ ຄົງຂອງລະບົບການຄຸ້ມຄອງທີ່ຄົບຖ້ວນ ຂອງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖາບັນ ໂດຍການສົ່ງເສີມຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກຈັນຍາບັນໃຫ້ເປັນເຄື່ອງມືໃນການຊຸກຍູ້ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຈັນຍາ ບັນ ຂອງພາກລັດ.

ຜ່ານພຶດຕິກຳຕົວຈິງ 2 ຍຸດທະສາດນີ້ ບໍ່ສາມາດຕັດແຍກອອກຈາກກັນໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳ ເປັນຕ້ອງປະຕິບັດແບບປະສົມປະສານຂອງ 2 ຍຸດທະສາດ ໄປ ພ້ອມໆກັນ ເພື່ອເຮັດ ໃຫ້ມີຜົນກະທົບທີ່ດີ ໃນການປະຕິບັດທີ່ມີຈັນຍາບັນ ຢູ່ພາຍໃນການຈັດຕັ້ງ ແລະ ສະຖາບັນໃດໜຶ່ງ.

3. ກໍລະນີສະເພາະດ້ານການຢາ

ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ມັກເກີດມີ ຂຶ້ນຢູ່ ຂົງເຂດການຢາ ເນື່ອງມາຈາກ ບັນດາປັດໄຈດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ບໍລິມາດຂອງຕະຫລາດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງດ້ານທຸລະກິດ.
- ຂໍ້ມູນເພື່ອຊັ່ງຊາ ໃຫ້ແກ່ການປະເມີນຜົນ ທາງດ້ານຄຸນນະພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງຢາ ທີ່ເປັນເອກະລາດ.
- ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພະນັກງານການນຳຂັ້ນສູງ ໃນການຄຸ້ມຄອງ.

- ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆບໍ່ໄດ້ກຳນົດ ແລະ ຂຽນອອກຢ່າງຈະແຈ້ງ.
- ການກວດກາມີການຈຳກັດ ຫລື ຊ້ຳຊ້ອນ.
- ລະບົບກະຕຸກຊຸກຍູ້ແລະຈູງໃຈ ທີ່ ບໍ່ເຫມາະສົມ.
- ມີຄວາມສັບສົນໃນການຈຳແນກລະຫວ່າງ ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ແລະ ການປະຕິບັດງານທີ່ບໍ່ມີປະສິດທິຜົນ

4. ປະເພດຂອງການຂາດຈັນຍາບັນ

ການມີຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວມັກເປັນແຮງຊຸກດັນໃຫ້ເກີດມີການຂາດຈັນຍາບັນ. ໃນສະຖາບັນຂອງລັດ, ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວຊຶ່ງມັກເກີດຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ມີຢູ່ 3 ປະເພດ ທີ່ບໍ່ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ. ຂໍ້ຂັດແຍ່ງດ້ານຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວນັ້ນມັກພົບເຫັນໃນອົງການຂອງລັດ:

- ເມື່ອມີການເຊັນສັນຍາກັບບໍລິສັດໃດໜຶ່ງ.
- ເມື່ອຮັບບຸກຄະລາກອນເຂົ້າເຮັດວຽກມີການລຳອຽງ.
- ໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດຈາກບໍລິສັດທີ່ໄດ້ມີສັນຍານຳກັນ ພາຍຫລັງສຳເລັດວຽກງານແລ້ວ.

ສະຖາບັນຂອງ ລັດໄດ້ມີຄວາມເອົາໃຈໃສ່ໃນການສະກັດກັ້ນການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນຕໍ່3 ປະເພດພຶດຕິກຳສໍ້ລາດບັງຫລວງ ຂ້າງເທິງນັ້ນ ໂດຍສ້າງນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນຕ່າງໆເພື່ອພະຍາຍາມ ສະກັດກັ້ນ 3 ປະເພດ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວດັ່ງກ່າວ.

ໃນພາກປະຕິບັດຕົວຈິງ ຍັງມີການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ຮູບແບບອື່ນໆ ຊຶ່ງບາງຄັ້ງຄາວສະຖາບັນຂອງລັດບໍ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເທົ່າທີ່ຄວນເຊິ່ງໄດ້ກາຍເປັນຄວາມຊິນເຄີຍສ່ວນໜຶ່ງທີ່ບໍ່ເປັນທາງການໃນສະຖາບັນຂອງລັດ. ລາຍການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນເຖິງພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ມີຈັນຍາບັນປະເພດຕ່າງໆເຊິ່ງແມ່ນຈຸດສຳຄັນຂອງການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການຢາ:

ການຮັບສິນບົນ, ການຮັບລາງວັນ ແລະ ຫລື ການຮັບຂອງຕ້ອນ ສຳລັບການປະຕິບັດ ບາງ ພຶດຕິກຳທີ່ ຂາດຈັນຍາບັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ອະນຸຍາດໃຫ້ເຮັດການທົດລອງດ້ານຢາ-ແບບຫລອກລວງ ທີ່ສະໜັບສະໜຸນທາງດ້ານການເງິນໂດຍບໍລິສັດ ການຢາ ເພື່ອການຄ້າເປັນຕົ້ນຕໍ (ການສົ່ງເສີມທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ).
- ເລັ່ງລັດຂັ້ນຕອນຂອງການຂຶ້ນທະບຽນຢາ.
- ການອອກໃບຢັ້ງຢືນ ແລະ ຂັ້ນຕອນການອອກໃບອະນຸຍາດ ທີ່ບໍ່ເປັນໄປຕາມຫລັກການ.
- ການປົກປິດຜົນຂອງການກວດກາຄຸນນະພາບຢາ.

- ການສົມຮູ້ຮ່ວມຄິດໃນການປະມູນກ່ຽວກັບການສະໜອງຢາ ໂດຍການສະໜອງຂໍ້ມູນລັບສຳຄັນ ທີ່ພົວພັນກັບຂັ້ນຕອນຂອງການປະມູນໃຫ້ແກ່ຜູ້ປະມູນ.
- ການຄັດເລືອກຢາພິເສດໃດໜຶ່ງ ເຂົ້າໃນບັນຊີຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ.
- ເຮັດສັນຍາໃນການສະໜອງຢາ.
- ບໍ່ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນຕໍ່ຜູ້ສະໜອງທີ່ບໍ່ຜ່ານການຄັດເລືອກ.

ການລັກໂລບ

- ການລັກໂລບຢາສຳລັບໄປນຳໃຊ້ສ່ວນຕົວ ຫລື ໄປຂາຍຄືນໃຫ້ພາກເອກະຊົນ.
- ການລັກຂາຍຢາທີ່ແຈກຢາຍລ້າເພື່ອເອົາເງິນເຂົ້າຖົງຕົນເອງ.

ບັນດາປະເພດພຶດຕິກຳສໍ້ລາດບັງຫລວງທີ່ກ່າວມານີ້ ບໍ່ໄດ້ມີສະເພາະແຕ່ ຢູ່ໃນຂົງເຂດວຽກ ງານການຄຸ້ມຄອງດ້ານຢາເທົ່ານັ້ນ. ທຸກໆພາກສ່ວນຂອງສັງຄົມ ແມ່ນມີຄວາມສ່ຽງໃນລະດັບໃດໜຶ່ງຕໍ່ການ ປະຕິບັດ ທີ່ຂາດຈັນຍາບັນນີ້, ດັ່ງນັ້ນ ການພັດທະນາ ຂອບແຜນງານທີ່ມີຈັນຍາບັນ ສຳລັບການ ປົກຄອງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂົງເຂດການຢາ ອາດຈະມີຄວາມສອດຄ່ອງ ແລະ ສາມາດນຳໄປປະຕິບັດໄດ້ຢູ່ໃນຂົງເຂດອື່ນໆ ແລະ ບັນດາປະສົບການຂອງຂົງເຂດອື່ນໃນການແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວນີ້ ອາດຈະສະໜອງປັດໄຈທີ່ສຳຄັນຕໍ່ຄວາມພະຍາຍາມດັ່ງກ່າວນີ້ໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.

5. ຜົນກະທົບຕໍ່ ສຸຂະພາບ ແລະ ລະບົບສາທາລະນະສຸກ

ການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນຢູ່ໃນຂົງເຂດການຢາ ສາມາດມີຜົນກະທົບຢ່າງຈະແຈ້ງຕໍ່ລະບົບສາທາລະນະສຸກ ແລະ ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ:

<u>**ຜົນກະທົບຕໍ່ ດ້ານເສດຖະກິດ**</u>

- ການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານຢາຢູ່ບັນດາປະເທດທີ່ມີລາຍຮັບຕ່ຳ ມີ ປະມານ:

  10-40% ຂອງງົບປະມານດ້ານສາທາລະນະສຸກ.

  20-50% ຂອງການໃຊ້ຈ່າຍດ້ານການຮັກສາສຸຂະພາບທັງໝົດ.
- ຜົນສະທ້ອນທີ່ມາຈາກການສໍ້ລາດບັງຫລວງໄດ້ກະທົບໃສ່ ປະຊາຊົນຜູ້ທີ່ທຸກຍາກເປັນສ່ວນຫລາຍຊຶ່ງແມ່ນລະບົບສາທາລະນະສຸກຂອງລັດເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ, ເຮັດໃຫ້ເກີດມີ ຄວາມບໍ່ສະເຫມີພາບ ຢ່າງຫນັກຫນ່ວງ ຢູ່ໃນສັງຄົມ.

<u>**ຜົນກະທົບຕໍ່ ສຸຂະພາບ**</u>

- ສູນເສັຍຊັບພະຍາກອນຂອງລັດໂດຍບໍ່ຈຳເປັນ ແລະຫລຸດຜ່ອນຄວາມ ສາມາດຂອງລັດ.
- ຂາດຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ ການເຈັບເປັນ ແລະ ການຕາຍ ມີການເພີ້ມຂຶ້ນ.
- ກະຈາຍຢາທີ່ບໍ່ມີຄວາມປອດໄພຢູ່ທ້ອງຕະຫລາດ.

- ສົ່ງເສີມການໃຊ້ຢາຢ່າງບໍ່ສົມເຫດສົມຜົນ (ການປິ່ນປົວ ແລະ ການໃຊ້ຈ່າຍ).

<u>ຜົນກະທົບຕໍ່ພາບພົດ ຂອງ ສະຖາບັນ ແລະຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຂອງມວນຊົນ</u>

- ການຂາດຄວາມໂປ່ງໃສ ພາໃຫ້ມວນຊົນຫລຸດຜ່ອນຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ຕໍ່ສະຖາບັນ, ວິຊາຊີບການຮັກສາສຸຂະພາບ, ວິຊາການ ແລະ ອຸດສາຫະກຳການຢາ.
- ຄວາມເຊື່ອ ໝັ້ນຂອງມວນຊົນສູນຫາຍໄປ.

6. ການນຳໃຊ້ຫລັກການຈັນຍາບັນເຂົ້າໃນວຽກງານການຢາ

ໄດ້ພົບເຫັນການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນຢູ່ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການຢາ ໃນທຸກຂອດ ຂອງ ຕ່ອງໂສ້ການຢາ. ຕ່ອງໂສ້ ການຢາປະກອບ ດ້ວຍບັນດາຂັ້ນຕອນ ແລະ ໜ້າທີ່ການຈຳນວນໜຶ່ງ. ຖ້າ ຫາກວ່າບໍ່ນຳໃຊ້ຂັ້ນຕອນທີ່ຈະແຈ້ງຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີການປະຕິບັດທີ່ມີຈັນຍາບັນແຕ່ລະ ໜ້າ ທີ່ການຈະມີຄວາມສ່ຽງສູງ ແລະ ງ່າຍຕໍ່ການເກີດການສໍ້ລາດບັງຫລວງ. ທຸກໆໜ້າທີ່ການມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການປະຕິບັດທີ່ ຂາດຈັນຍາບັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ ຄົນເຈັບ ບໍ່ພຽງແຕ່ໄດ້ຮັບຢາທີ່ຕ້ອງການ, ແຕ່ວ່າເຊັ່ນດຽວກັນນັ້ນກໍໄດ້ຮັບຢາທີ່ມີຄວາມປອດໄພ, ຄຸນນະ ພາບດີ, ລາຄາທີ່ຍຸຕິທຳ ແລະ ບໍ່ໄດ້ຖືກສັ່ງຊື້ເນື່ອງມາຈາກ ອິດທິພົນຂອງການເຮັດທຸລະກິດ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ. ບັນດາໜ້າທີ່ການຕົ້ນຕໍ ຂອງຕ່ອງ ໂສ້ດ້ານຢາມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນາ
- ການທົດລອງດ້ານກະລີນິກຂອງຢາ
- ລິຂະສິດ
- ການຜະລິດ
- ການຂຶ້ນທະບຽນ
- ການໃສ່ລາຄາ
- ການຄັດເລືອກ
- ການສະໜອງ
- ການແຈກຢາຍ
- ການຂຽນໃບສັ່ງຢາ ແລະ ການຊົມໃຊ້

ອົງການອານາໄມໂລກ ແລະ ສະຖາບັນອື່ນໆໄດ້ຄົ້ນຄວ້າອອກຄູ່ມືແນະນຳຂັ້ນຕອນສຳລັບຊົງເຂດຕ່າງໆ ຂອງຕ່ອງໂສ້ການຢາ. ບັນດາຄູ່ມື ແລະ ຂໍ້ແນະນຳຕ່າງໆໄດ້ສະເໜີຂັ້ນຕອນການປະຕິບັດການ ເພື່ອປັບປຸງການຄຸ້ມຄອງວຽກງານການຢາໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ປະສິດທິພາບດີ. ຫລາຍໆ ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ກຳນົດອອກນຳສະເໜີແມ່ນມີລັກສະນະບໍ່ຈະແຈ້ງ

ເພື່ອປ້ອງກັນ ຈາກການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ ແລະ ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ, ແຕ່ວ່າໃນກໍລະນີ ທີ່ມີຈັນຍາບັນໄດ້ບົ່ງໄວ້ຢູ່ໃນທຸກຂັ້ນຕອນນັ້ນ ຈັນຍາບັນດັ່ງກ່າວກໍຍັງບໍ່ມີຄວາມຈະແຈ້ງດີເທື່ອ.

ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຕ້ານຕໍ່ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ຕ້ອງປະຕິບັດບັນດາຄູ່ມືແນະນໍາພາຍໃຕ້ກອບຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ມີລັກສະນະຈະແຈ້ງດີ ເພື່ອ ສາມາດກະຕຸກຊຸກຍູ້ ແລະ ຊັກຈູງໃຫ້ມີຈັນຍາບັນ.

II. ໂຄງສ້າງພື້ນຖານຂອງຈັນຍາບັນ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ກອບຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນກະທົບຕໍ່ການນໍາພາຂອງພະນັກງານລັດໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບ, ມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ສ້າງໂຄງສ້າງພື້ນຖານຈັນຍາບັນແລະໃຫ້ເຄື່ອນໄຫວໄດ້. ອົງປະກອບພື້ນຖານຂອງໂຄງສ້າງຈັນຍາບັນມີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ກອບຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ.
- ກົດລະບຽບຂອງການດໍາເນີນການ.
- ເຄື່ອງມືເພື່ອສົ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ, ຫລັກການຈັນຍາບັນແລະກົດລະບຽບຂອງການດໍາເນີນການ ໃຫ້ປະຕິບັດຢ່າງກວ້າງຂວາງໃນສັງຄົມ.
- ການກວດກາ ການກະທໍາທີ່ມີຄວາມຜິດ.
- ກົນໄກໃນການຕັດສິນ (whistle -blowing = Ombudsman)
- ການປະສານງານ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການປະເມີນຜົນໂຄງການຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ.

ເນື້ອໃນເອກະສານນີ້ຈະມີການສົນທະນາເນັ້ນໜັກໃສ່ 2 ອົງປະກອບທໍາອິດຂອງໂຄງສ້າງທີ່ໄດ້ນໍາ ສະເໜີ ຂ້າງເທິງນັ້ນ. ອົງປະກອບອື່ນໆຈະໄດ້ນໍາສະເໜີ ຢູ່ໃນເອກະສານສະບັບຕໍ່ໄປ.

III. ອົງປະກອບຂອງ ກອບຈັນຍາບັນ

1 ຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ

- ຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ ສະແດງອອກ ໂດຍການປະຕິບັດໃນສິ່ງທີ່ເຊື່ອວ່າເປັນສິ່ງທີ່ດີ ແລະ ມີຄວາມສໍາຄັນ ຕົ້ນຕໍ ຕໍ່ຄວາມຮຸ່ງເຮືອງສີວິໄລຂອງສັງຄົມມະນຸດ. ຄຸນຄ່າສິນລະທໍາ ໄດ້ບົ່ງບອກການຕັດສິນຄວາມຖືກຕ້ອງ ໂດຍໄດ້ກໍານົດຄວາມຖືກຕ້ອງອີງໃສ່ຄວາມຜິດພາດ.

- ຫລັກການຈັນຍາບັນແມ່ນການສະແດງອອກ ໃນການປະຕິບັດຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ສະໜອງທິດຊີ້ນຳໃນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ການປະຕິບັດການ.

ກອບຈັນຍາບັນທີ່ໄດ້ນຳສະເໜີໄດ້ອີງຕາມ ຄຸນຄ່າທາງດ້ານສິນລະທຳ 4 ຢ່າງ ທີ່ເຊື່ອວ່າມີຄວາມສຳຄັນ ໃນການປົກຄອງທີ່ດີ. ຄຸນຄ່າສິນລະທຳດັ່ງກ່າວນີ້ແມ່ນ: ຄວາມຍຸດຕິທຳ, ຄວາມຈິງ, ການບໍລິການຮັບໃຊ້ສັງຄົມທົ່ວໄປ ແລະ ການໄວ້ວາງໃຈ. ເປັນທີ່ຈະແຈ້ງແລ້ວວ່າ ຄຸນຄ່າສິນລະທຳມີຫລາຍລັກສະນະທີ່ມີການພົວພັນກັບຄວາມເປັນຢູ່ຂອງມະນຸດ, ແຕ່ວ່າເພື່ອເຮັດໃຫ້ກອບຈັນຍາບັນມີຄວາມງ່າຍດາຍ ແລະ ຈະແຈ້ງສາມາດຊີ້ແນະ ໃຫ້ພວກເຮົາຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການປົກຄອງທີ່ມີຈັນຍາບັນຢູ່ໃນຂົງເຂດການຢາ, ຄຸນຄ່າ 4 ຢ່າງ ດັ່ງກ່າວ ນີ້ໄດ້ຖືກຄັດເລືອກເນື່ອງຈາກວ່າມັນໄດ້ຖືກກຳນົດໃຫ້ເປັນຄຸນຄ່າຫລັກ ເຊິ່ງໄດ້ພົວພັນໂດຍກົງກັບຄວາມບົກຜ່ອງຂອງສິນລະທຳທີ່ມີຢູ່ຊຶ່ງເອື້ອອຳນວຍຕໍ່ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ.

ຢູ່ພາຍໃຕ້ຄຸນຄ່າສິນລະທຳແຕ່ລະອັນໄດ້ກຳນົດຫລັກການຈັນຍາບັນພື້ນຖານ ແລະ ຄຳສອນທີ່ອອກມາຈາກຄຸນຄ່າສິນລະທຳ. ຫລັກການຈັນຍາບັນບາງອັນແມ່ນມາຈາກຄຸນຄ່າສິນລະທຳສະ ເພາະໃນຂະນະທີ່ຫລັກການຈັນຍາບັນອື່ນໆ ອາດມີກົກຮາກຂອງມັນຢູ່ໃນຫລາຍກວ່າຄຸນຄ່າສິນລະທຳຕົວນຶ່ງ. ສິ່ງນີ້ມັນບໍ່ແມ່ນບັນຫາຕົ້ນຕໍ. ເປົ້າໝາຍການຮວບຮວມຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ຢູ່ພາຍໃຕ້ຄຸນຄ່າສິນລະທຳສະເພາະແມ່ນ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ສິນລະທຳ ແລະ ທິດທາງຂອງຫລັກການຈັນຍາບັນ. ເມື່ອເຮົາມີຄວາມເຂົ້າໃຈການພົວພັນລະຫວ່າງຫລັກການ ຈັນຍາບັນ ແລະ ຄຸນຄ່າສິນລະທຳ, ຄວາມເປັນຫວ່ງໄຍສາມາດສ່ອງແສງໃຫ້ເຫັນ ການຈູງໃຈທີ່ຈຳເປັນ ສຳລັບການປະຕິບັດຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ຍືນຍົງຢູ່ໃນການປົກຄອງຂົງເຂດການຢາ ແລະ ຂົງເຂດອື່ນໆກໍເຊັ່ນດຽວກັນ.

ການປະກອບສ່ວນທີ່ຈິງໃຈ ແລະ ມີສະຕິຕໍ່ຄຸນຄ່າສິນລະທຳແມ່ນ ເປັນແຫລ່ງທີ່ດີເລີດ ໃນການຈູງໃຈ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມພະຍາຍາມທີ່ຍືນຍົງ ແລະ ຄວາມອົດທົນໃນການບໍລິການ ຮັບໃຊ້ສັງຄົມທົ່ວໄປ. ບໍ່ຄວນຖືເບົາພະລັງຂອງການຈູງໃຈ. ມັນສາມາດສ້າງໃຫ້ພະນັກງານລັດມີພະລັງແຮງດ້ວຍການສະໜັບສະໜູນຫລັກການຈັນຍາບັນຊຶ່ງຈະຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາເຈົ້າຕ້ານທານການຊັກຊວນໃຫ້ມີແນວຄິດເຫັນແກ່ວັດຖຸ ທີ່ມາຈາກການສໍ້ລາດບັງຫລວງ.

ຄວາມຍຸຕິທຳ/ຄວາມຖືກຕ້ອງ

ຄວາມຍຸຕິທຳ ຕ້ອງສະແດງອອກ ດ້ວຍການຕັດສິນທີ່ທ່ຽງທຳໃນເວລາປະຕິບັດຕົວຈິງໃນການໄຈ້ ແຍກ ຄວາມຈິງຂອງຄວາມຈິງ ແລະ ຫລັກການໃນການຕັດສິນໃຈທີ່ນຳໄປສູ່ການກະທຳ.

ຄວາມ ຍຸຕິທຳ ແມ່ນອີງໃສ່ 2 ເສົາຫລັກ ຂອງການໃຫ້ລາງວັນ ແລະ ການລົງໂທດ. ສະຖາບັນຕ່າງໆ ຢູ່ໃນສັງຄົມ ຄວນຄຸ້ມຄອງດ້ວຍຫລັກການຂອງຄວາມຍຸຕິທຳ. ການນຳໃຊ້ຫລັກການຂອງການ ປຶກສາ ຫາລື ໃນ ການເຕົ້າໂຮມຄຳຄິດຄຳເຫັນ ສ້າງໃຫ້ມີຂັ້ນຕອນ ແມ່ນການສະແດງອອກ ໃນການ ປະຕິບັດຄວາມຍຸຕິທຳ ໃນທຸລະກິດວຽກງານຂອງມະນຸດ. ຂັ້ນຕອນໃນການປຶກສາຫາລື ສ້າງໃຫ້ມີ ຄວາມຫລາກ ຫລາຍຂອງທັດສະນະຕ່າງໆ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ຈະພິຈາລະນາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມີ ການຕັດສິນ ທີ່ຖືກຕ້ອງ. ຜົນສຳເລັດຂອງຄວາມເປັນເອກະພາບຢູ່ໃນຄວາມຫລາກຫລາຍ ຢູ່ໃນສັງ ຄົມ ແມ່ນ ຂື້ນຢູ່ກັບມາດຕະການຕາມລະດັບການເຂົ້າຮ່ວມຂອງ ປະຊາຊົນໃນການເຕົ້າໂຮມ ການ ຕັດສິນໃຈ ໂດຍຜ່ານຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລື. ດັ່ງນັ້ນ, ຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລືໄດ້ຖືກຮັບຮູ້ວ່າ ເປັນການ ພິຈາລະນາທີ່ສຳຄັນຂອງການປົກຄອງທີ່ຍຸຕິທຳ.

ຄວາມຖືກຕ້ອງ (Fairness) ແມ່ນການສະແດງອອກໃນການປະຕິບັດຄວາມຍຸຕິທຳ ຢູ່ໃນລະ ດັບຂອງບຸກຄົນ. ສະຖາບັນຕ່າງໆ ຢູ່ໃນສັງຄົມບໍລິຫານຄວາມຍຸຕິທຳດ້ວຍວິທີການລວມສູນ, ໃນຂະ ນະດຽວກັນນັ້ນ ການປະພຶດຂອງສ່ວນບຸກຄົນ ກໍພະຍາຍາມໃຫ້ມີຄວາມຍຸຕິທຳ ໃນການຕັດສິນບັນ ຫາ. ຄວາມເປັນທຳ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ດ້ານສິນລະທຳຢ່າງເຕັມທີ່ ທີ່ເຫັນ ໄດ້ດ້ວຍຕາຕົນເອງ ບໍ່ແມ່ນຜ່ານສາຍຕາຂອງຄົນອື່ນ ແລະ ຮັບຮູ້ດ້ວຍຕົນເອງ ບໍ່ແມ່ນຜ່ານການຮັບ ຮູ້ຈາກຄົນອື່ນ. ແນວຄວາມຄິດຂອງຄວາມຍຸຕິທຳນີ້ ກໍ່ໃຫ້ເກີດ ມີ ສິນລະທຳ ທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ຄວາມບໍ່ຍຸຕິທຳ ແລະ ເພື່ອ ຊອກຫາຄວາມຈິງໃນທຸກໆສິ່ງ.

ຫລັກການຈັນຍາບັນຂອງຄວາມຍຸຕິທຳ

- ຄຸ້ມຄອງດ້ວຍກົດຫມາຍ
- ມີຄວາມໂປ່ງໃສ ໃນການບໍລິຫານຢ່າງເຫມາະສົມຂອງ ອຳນາດການປົກຄອງ ແລະການ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຂອງລັດ
- ມີຄວາມເປັນທຳໃນການໃຫ້ລາງວັນ ແລະ ລົງໂທດ
- ມີສິດສະເຫມີພາບ ແລະ ໂອກາດເທົ່າທຽມກັນ
- ມີຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລືເພື່ອຕັດສິນບັນຫາລວມຫມູ່ (ການມີສ່ວນຮ່ວມ)
- ມີລະບົບທີ່ດີໃນການບັນຈຸພະນັກງານ ເຂົ້າເຮັດວຽກ

ຄວາມຈິງ

ໂຄງສ້າງນີ້ ບໍ່ໄດ້ມີຄວາມພະຍາຍາມຈະນິຍາມຄວາມຈິງ, ແຕ່ ຄວນຈະເນັ້ນຫນັກ ຄວາມ ສຳຄັນ ທາງດ້ານສິນລະທຳ ທີ່ເປັນພື້ນຖານ ເພື່ອຊອກຫາ ແລະ ຮັບຮູ້ຄວາມຈິງ, ເພື່ອຮັບຮູ້ຄວາມ

ຈິງ ທີ່ໄດ້ພົບ ແລະ ຍອມຮັບ ໃນຄວາມເປັນຈິງຕໍ່ທຸກວຽກງານຂອງມະນຸດ. ການຍຶດໝັ້ນໃນ ຄວາມເປັນຈິງ ເພື່ອຄວາມຈິງ ແມ່ນພື້ນຖານຂອງຄວາມໜ້າເຊື່ອຖື, ຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຄວາມມີກຽດສຳລັບບຸກຄົນ ແລະ ສະຖາບັນ. ໂຄງສ້າງນີ້ໄດ້ສະເໜີວ່າການຄົ້ນຫາຄວາມຈິງຈະຕ້ອງປະຕິບັດຕາມ 2 ຮູບແບບພື້ນຖານ. ຮູບແບບທີ 1 ແມ່ນຊອກຫາຄວາມຈິງ ຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງ ຄວາມເປັນຈິງທີ່ບໍ່ໄດ້ຄາດໝາຍມາກ່ອນ. ການຊອກ ຫາຄວາມຈິງ ຢູ່ໃນຂອບເຂດ ຂອງຄວາມເປັນຈິງໄດ້ເຮັດໃຫ້ເຮົາພົບເຫັນການຕັດສິນໃຈທີ່ມີຂໍ້ມູນຢ່າງຈະແຈ້ງ. ຮູບແບບທີ 2 ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດ ແມ່ນຊອກຫາຄວາມຈິງຢູ່ໃນຂອບເຂດຂອງຫລັກຈັນຍາບັນ ແລະ ຄຸນຄ່າສິນລະທຳທີ່ກ່ຽວພັນກັບການປົກຄອງທີ່ດີ. ແຕ່ບໍ່ເປັນດັ່ງທີ່ຄາດໄວ້, ໃນຂັ້ນຕອນການຕັດສິນໃຈ ພວກເຮົາມັກຖືເບົາ ຮູບແບບທີ່ 2 ນີ້, ຊຶ່ງສາມາດນຳໄປສູ່ພຶດຕິກຳທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ ແລະ ສິນລະທຳ. ເມື່ອມີການຍົກບັນຫາດ້ານສິນລະທຳ ຢູ່ໃນຂັ້ນຕອນ ການປຶກສາຫາລື ແລະ ການຊອກຫາ ຄວາມຈິງຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫລັກຈັນຍາບັນໃຫ້ຖືກຕ້ອງ. ພະລັງແຮງແບບໃໝ່ ໄດ້ເກີດຂື້ນຢູ່ໃນການເຄື່ອນໄຫວ ຊຶ່ງສາມາດກໍ່ໃຫ້ເກີດມີ ຄຸນນະພາບ ແລະ ສະຕິປັນຍາໃນການຕັດສິນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະ ຕິບັດ. ຄວາມໂປ່ງໃສ ແລະຊື່ສັດກ່ຽວກັບຄວາມເປັນຈິງ ແລະ ຫລັກການຕ່າງໆ ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນການພິຈາລະນາການຕັດສິນໃຈທີ່ພົວພັນກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຂອງລັດຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີຄວາມເຊື່ອ
ໝັ້ນຂອງມວນຊົນ ຢ່າງໃຫຍ່ຫລວງ.

ຫລັກການຂອງຄວາມເປັນຈິງ

- ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນໃນການລາຍງານຄວາມເປັນຈິງ
- ຄວາມຊື່ສັດໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ (ຄວາມໝັ້ນຄົງ)
- ການຕັດສິນໃຈອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ (ຊອກຫາຄວາມຈິງທີ່ແນ່ນອນ)
- ຄວາມຈະແຈ້ງໃນການຕັດສິນໃຈ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນ ເພື່ອໃຫ້ມວນຊົນສາມາດມີຄຳເຫັນໄດ້
- ໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງຕໍ່ຜູ້ຕັດສິນ

ການໃຫ້ການບໍລິການຕໍ່ສັງຄົມທົ່ວໄປ

ສັງຄົມມີຄວາມຄາດຫວັງໃຫ້ພະນັກງານລັດມີສິນລະທຳຢ່າງເຕັມສ່ວນໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ເພື່ອຮັບໃຊ້ ຜົນປະໂຫຍດຂອງປະຊາຊົນ. ເມື່ອມີການໃຫ້ບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປຢ່າງ ມີຄຸນຄ່າ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ, ກຽດ ແລະ ຊື່ສຽງຂອງພະນັກງານລັດໃນການຮັບໃຊ້ສັງຄົມຈະເຫັນໄດ້ ຢ່າງຈະແຈ້ງ.

ຫລັກການນີ້ ໄດ້ນຳໃຊ້ຢ່າງເປັນເອກະພາບ ຢູ່ໃນສະຖາບັນຂອງລັດ ກໍ່ຄືກັນກັບ ບຸກຄົນ. ຄວາມມຸ່ງຫມັ້ນຂອງສະຖາບັນ ແລະ ບຸກຄະລາກອນ ຕໍ່ຄຸນຄ່າຫລັກ ຂອງການບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປເປັນບໍ່ເກີດຂອງແຮງຈູງໃຈທີ່ສຳຄັນ, ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີຄວາມພະຍາຍາມ ແລະ ພາກພຽນທີ່ຍືນຍົງ, ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ສັງຄົມມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ພັດທະນາ. ເມື່ອພະນັກງານລັດຜູ້ນຶ່ງ ໄດ້ສວຍໃຊ້ຫນ້າທີ່ຕຳແຫນ່ງຂອງຕົນ ເພື່ອຮັບໃຊ້ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ, ພຶດຕິກຳນີ້ ແມ່ນມີທ່າອ່ຽງ ໃນການທຳລາຍຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂອງປະຊາຊົນ, ຊຶ່ງເປັນສິ່ງປະກອບຕົ້ນຕໍ ຂອງ ທຶນຮອນ ຂອງສັງຄົມທີ່ຈຳເປັນໃນການປົກຄອງທີ່ມີປະສິດທິຜົນ. ການບໍລິການທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ທີ່ບໍ່ຕິດພັນ ກັບຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວແມ່ນພື້ນຖານສູງສຸດຂອງຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂອງປະຊາຊົນ.

ການຕົກລົງທີ່ເປັນເອກະພາບກ່ຽວກັບການບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປ ແມ່ນ ຂະບວນການໃນການພັດທະນາ. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ການບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປໄດ້ກຳນົດໄວ້ອີງຕາມຄຸນຄ່າທີ່ໄດ້ຕົກລົງຮ່ວມກັນ. ການຕົກລົງຮ່ວມກັນທີ່ເປັນເອກະພາບ ກ່ຽວກັບການຮັບໃຊ້ສັງຄົມທົ່ວໄປຈະຕ້ອງມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ວິວັດທະນາການ ຖ້າວ່າຄຸນຄ່າທີ່ໄດ້ຕົກລົງຮ່ວມກັນນັ້ນມີການປ່ຽນແປງຕະຫລອດເວລາ. ພາວະການເປັນຜູ້ນຳທີ່ມີສິນລະທຳມີບົດບາດສຳຄັນຢູ່ໃນສັງຄົມຈະຕ້ອງສ້າງຂໍ້ຕົກລົງ ທີ່ ເປັນເອກະພາບກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າຫລັກທີ່ປະຕິບັດຮ່ວມກັນ ຊຶ່ງໃຫ້ຄຳນິຍາມຂອງສິນຄ້າທົ່ວໄປ. ພະນັກງານລັດຜູ້ນຶ່ງຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບດ້ານສິນລະທຳ ເພື່ອຮັບປະກັນການຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ສູງສຸດຕໍ່ສັງຄົມ. ຈິດສຳນຶກທີ່ມີຄຸນນະພາບ ຂອງພະນັກງານລັດແມ່ນເປັນສ່ວນນຶ່ງຂອງຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວມານີ້ເຊັ່ນດຽວກັນ.

ຫລັກການໃນການໃຫ້ບໍລິການຕໍ່ ສັງຄົມທົ່ວໄປ

- ການບໍລິການທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງມວນຊົນ
- ນຳໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດ ຂອງການມີຊີວິດທີ່ດີຂອງຄົນ
- ການຮັບຮູ້ຄຸນຄ່າຄວາມເປັນຄົນ ແລະ ການເຄົາລົບກຽດ ສັກສີ ຊຶ່ງກັນແລະກັນ
- ຄວາມຄົບຖ້ວນ: ຄວາມມີນ້ຳໃຈໃຫ້ ການບໍລິການຕໍ່ທຸກໆຄົນ

ຫນ້າທີ່ຂອງຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍ

ການປົກຄອງທີ່ດີແມ່ນສະແດງອອກໃນການເຊື່ອຫມັ້ນຂອງມວນຊົນ. ສະຖາບັນຂອງລັດຈະບໍ່ສາມາດປະຕິບັດບົດບາດຢ່າງມີປະສິດທິພາບໂດຍປາສະຈາກລະດັບຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂອງມວນຊົນ ຢ່າງເຫມາະສົມ, ຊຶ່ງສະແດງເຖິງຄວາມໄວ້ວາງໃຈຂອງມວນຊົນຕໍ່ພະນັກງານລັດ ແລະ ສະຖາບັນ. ມີການໃຫ້ຄຳຫມັ້ນສັນຍາດ້ານສິນລະທຳຢ່າງຈະແຈ້ງ ລະຫວ່າງສອງພາກສ່ວນ: ພະ

ນັກງານລັດ ແລະ ສັງຄົມ. ພະນັກງານລັດ, ໃນນາມເປັນຜູ້ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນຂອງຊາດ, ເປັນຜູ້ມີບົດບາດ ໃນການກຳນົດລະບຽບການ, ອອກຄຳສັ່ງ, ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການບໍລິການທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຕໍ່ສັງຄົມ, ເປັນຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບຄວາມໄວ້ວາງໃຈ ແລະ ຫນ້າເຊື່ອຖືຈາກປະຊາຊົນ. ຜົນໄດ້ຮັບ ທີ່ກັບມາແມ່ນສັງຄົມຮັບຮູ້ຄຸນງາມຄວາມດີ ຂອງການບໍລິການປະຊາຊົນ ຢ່າງຫນ້າເຊື່ອຖື, ມີການຕອບສະຫນອງໃຫ້ຄ່າຕອບແທນຢ່າງເຫມາະສົມ ແລະຍຸຕິທຳສຳລັບ ການບໍລິການມວນຊົນ.

ຫລັກການໃນການເປັນຜູ້ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍ (**Trusteeship**)

- ຄຳຫມັ້ນສັນຍາດ້ານສິນລະທຳລະຫວ່າງ ສັງຄົມ ແລະ ພະນັກງານລັດ
- ການຮັບໃຊ້ຂອງພະນັກງານລັດ
- ຄວາມໂປ່ງໃສກ່ຽວກັບການຂັດແຍ້ງຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວຂອງບຸກຄົນທີ່ຮຸນແຮງ
- ການຮັບຮູ້ຄຸນງາມຄວາມດີ ແລະ ການໃຫ້ຄ່າຕອບແທນ ທີ່ເຫມາະສົມ

ຫລັກການຈັນຍາບັນ ແລະ ຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ທັງ 4 ປະການນີ້ ອາດຈະເປັນ ບັນຫາທີ່ປະຕິບັດຍາກ ແລະ ທ້າທາຍໃນການປະຕິບັດ ຢູ່ໃນສະພາບການຕົວຈິງຂອງສະຖາບັນທີ່ມີການຍອມຮັບການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ໂດຍບໍ່ຮູ້ສຶກຕົວ. ການປະຕິບັດທີ່ເປັນລະບົບ ແລະ ຍຶດຫມັ້ນໃນຄວາມເປັນຈິງຂອງຫລັກການດັ່ງກ່າວ ອາດຈະຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການນຳໃຊ້ ການເປັນຜູ້ນຳທີ່ມີສິນລະທຳຕໍ່ການຮັບໃຊ້ມວນຊົນ ໃນຂັ້ນຕອນຂອງການປະຕິຮູບສະຖາບັນຂອງສັງຄົມ. ຢູ່ໃນສະຖາບັນໃດນຶ່ງ, ມີພຽງແຕ່ການເປັນຜູ້ນຳທີ່ມີສິນລະທຳເທົ່ານັ້ນ, ຊຶ່ງໄດ້ຮັບຄວາມໄວ້ວາງໃຈຢ່າງເຕັມທີ່ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງສ້າງດ້ານຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ, ຈຶ່ງຈະສາມາດລົບລ້າງການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ແລະ ປັບປຸງຄືນ ຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນຂອງມວນຊົນ. ການເປັນຜູ້ນຳດັ່ງກ່າວແມ່ນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີ ຄວາມກ້າຫານໃນດ້ານສິນລະທຳເພື່ອຈະມີຄວາມມານະອົດທົນ ແລະ ຮູ້ຄາດຄະເນຄວາມສ່ຽງຊຶ່ງຂັ້ນຕອນການປ່ຽນແປງດັ່ງກ່າວນັ້ນ ອາດມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງໃຫ້ມີການປົກຄອງທີ່ດີ.

2. ກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການ

ບາງປະເທດໄດ້ສ້າງກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການໂດຍອີງໃສ່ ຫລັກການຈັນຍາບັນ ແລະ ຄຸນຄ່າ ສິນລະທຳ ເພື່ອເປັນມາດຕະການໃນການປ້ອງກັນພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ໂປ່ງໃສ ຂອງການບໍລິການ ສັງຄົມທົ່ວໄປຢູ່ໃນການເຄື່ອນໄຫວຫນ້າທີ່ວຽກງານ. ບັນດາປະເທດທີ່ໄດ້ສ້າງກົດລະບຽບການດຳເນີນການ ແລະ ອົງປະກອບອື່ນໆຂອງກອບຈັນຍາບັນ ດັ່ງກ່າວນີ້ມີ 10 ປະເທດທີ່ໄດ້

ຖືກສຶກສາ ແລະ ໄດ້ ຢັ້ງຢືນຈາກອົງການສາກົນດ້ານຄວາມໂປ່ງໃສວ່າເປັນປະເທດ ທີ່ມີລະດັບການສໍ້ລາດບັງຫລວງຕໍ່າ.

ຄຸນຄ່າ, ຫລັກການ ແລະ ກົດລະບຽບ ຂອງການດໍາເນີນການແມ່ນ ມີການພົວພັນ ທີ່ຫມັ້ນຄົງ ແລະ ຕັກກະສາດ (Logic). ກົດລະບຽບຂອງການດໍາເນີນການ ໄດ້ພະຍາຍາມກໍານົດຢ່າງຈະແຈ້ງ ວິທີການປະຕິບັດຫລັກການຈັນຍາບັນ ໃຫ້ເປັນຮູບປະທໍາ. ກົດລະບຽບຂອງການ ດໍາເນີນ ການດັ່ງຕໍ່ ໄປນີ້ ໄດ້ກ່າວເຖິງ ປະເພດຂອງ ພຶດຕິກໍາ ຄວາມບໍ່ໂປ່ງໃສທີ່ພົບເຫັນເລື້ອຍໆ ດັ່ງໄດ້ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ. ກົດລະບຽບຂອງການດໍາເນີນການທີ່ເປັນພື້ນຖານມາດຕະຖານແມ່ນໂຄງ ສ້າງຂອງຄຸນຄ່າ ສິນລະທໍາທັງ 4 ແລະ ບັນດາຫລັກການທີ່ມາຈາກ ຄຸນຄ່າດັ່ງກ່າວ.

<u>ສິ່ງທີ່ຄວນປະຕິບັດ:</u>

- ການບໍລິການສັງຄົມໃດນຶ່ງ ແມ່ນຄວາມເຊື່ອຖືອັນນຶ່ງ ທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ພະນັກງານລັດ ໃຫ້ມີຄວາມສັດທາດ້ານສິນລະທໍາຕໍ່ສັງຄົມ, ການປະຕິບັດຕາມກົດຫມາຍ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ ໃຫ້ຢູ່ເຫນືອກວ່າ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງປະຕິບັດຫນ້າທີ່ ຂອງຕົນ ຢ່າງຄົບຖ້ວນຕາມຂໍ້ບັງຄັບດ້ານກົດຫມາຍ ຕໍ່ລັດ ແລະ ປະຊາຊົນ ດວ້ຍຄວາມຮັບຜິດຊອບທາງດ້ານວິຊາຊີບ ແລະ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ຂອງຊາດ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງປະຕິບັດຫນ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນດ້ວຍຄວາມເປັນທໍາ, ຄວາມຫນ້າເຊື່ອຖື, ແລະດ້ວຍຄວາມມຸ້ງຫມັ້ນໃນການບໍລິການສັງຄົມທົ່ວໄປ (ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງປະຊາຊົນ).
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງປະຕິບັດຫນ້າທີ່ ຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ດ້ວຍຄວາມຊື່ສັດ , ໂປ່ງໃສ ແລະ ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດຊອບສູງ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງໃຫ້ຄວາມເຄົາລົບຕໍ່ສິດທິຂອງປະຊາຊົນແລະເພື່ອນຮ່ວມງານ ຂອງຕົນ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງເປີດເຜີຍ ການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາທໍາ ແລະ ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ ຕໍ່ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ພະນັກງານລັດຕ້ອງຫລີກລ້ຽງທຸກໆການກະທໍາ ທີ່ອາດຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການຝ່າຝືນຕໍ່ກົດຫມາຍຫລື ຝ່າຝືນຕໍ່ຫລັກການຈັນຍາບັນ ທີ່ໄດ້ສິ່ງເສີມໂດຍ ກົດລະບຽບຂອງການ ດໍາເນີນການ.

ພະນັກງານລັດທີ່ປະຕິບັດຫນ້າທີ່ຢ່າງຄົບຖ້ວນຕາມກົດລະບຽບຂອງການດໍາເນີນການນີ້ ຈະສາມາດຫລີກລ້ຽງໄດ້ບັນດາປະກົດການທີ່ຂັດຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ແລະ ຂັດຕໍ່ພຶດຕິກໍາທີ່ບໍ່ມີຈັນຍາບັນຊຶ່ງຈະນໍາໄປສູ່ການສໍ້ລາດບັງຫລວງ. ກົດລະບຽບຂອງການດໍາ

ເນີນການນີ້ ໄດ້ພະຍາຍາມນໍາໃຊ້ ພາສາທີ່ງ່າຍດາຍເພື່ອພັນລະນາພຶດຕິກໍາທີ່ຄາດຫວັງຈາກພະນັກ ງານລັດ. ຢູ່ໃນກົດລະບຽບນີ້ໄດ້ ພັນລະນາ ສິ່ງທີ່ ພະນັກງານລັດຈະຕ້ອງປະຕິບັດ.

ບາງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດຖະບານໄດ້ອະທິບາຍຢ່າງແຈ່ມແຈ້ງ ຢູ່ໃນກົດລະບຽບຂອງການ ດໍາເນີນການກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ພະນັກງານລັດບໍ່ຄວນປະຕິບັດພຶດຕິກໍາຕ່າງໆທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ ແລະ ມີ ການສໍ້ລາດບັງຫລວງທີ່ມັກເກີດຂຶ້ນ. ເຖິງແມ່ນວ່າລະບຽບການເຫລົ່ານີ້ບໍ່ໄດ້ບົ່ງບອກໄວ້ຢ່າງຄົບ ຖ້ວນຢູ່ ໃນກົດຂອງການດໍາເນີນການຂ້າງເທິງ, ແຕ່ມັນກໍໄດ້ ກ່າວຢ່າງຈະແຈ້ງແລ້ວ ເພື່ອຫລີກລ້ຽງ ທຸກໆການຄຸມເຄືອ ຫລື ການເຂົ້າໃຈຜິດ. ບັນດາຕົວຢ່າງດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນ ນຶ່ງໃນຈໍານວນທີ່ສໍາຄັນ ກວ່າຫມູ່:

<u>**ສິ່ງທີ່ບໍ່ຄວນປະຕິບັດ:**</u>

- ພະນັກງານລັດບໍ່ຕ້ອງຍຶດຖືເອົາຜົນປະໂຫຍດດ້ານການເງິນທີ່ຂັດກັບການສະແດງອອກ ດ້ານຄຸນສົມບັດ ໃນຫນ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບທາງການ.
- ພະນັກງານລັດບໍ່ຕ້ອງໃຫ້ການບໍລິການທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມໃຈມັກຂອງອົງການຈັດຕັ້ງ ເອກະ ຊົນໃດນຶ່ງ ຫລື ບຸກຄົນໃດນຶ່ງ.
- ພະນັກງານລັດບໍ່ຕ້ອງກ່ຽວຂ້ອງກັບການພົວພັນທຸລະກິດການເງິນໂດຍນໍາ ໃຊ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ ຫລື ອະນຸຍາດໃຫ້ນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວຢ່າງບໍ່ຖືກຕ້ອງ ເພື່ອ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວໃດນຶ່ງໃນຕໍ່ຫນ້າ.
- ພະນັກງານລັດບໍ່ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ສະຖາບັນຂອງຕົນເຊື່ອມເສັຍຊື່ສຽງ ໂດຍຜ່ານການເຄື່ອນ ໄຫວກິດຈະກໍາສ່ວນຕົວ.
- ພະນັກງານລັດ ຕ້ອງຫລີກລ້ຽງທຸກໆການກະທໍາທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດມີການຝ່າຝືນຕໍ່ກົດຫມາຍ ຫລື ຝ່າຝືນຕໍ່ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ແນະນໍາໂດຍ ກົດລະບຽບການດໍາເນີນການນີ້.

ການປະຕິບັດຫນ້າທີ່ ດ້ວຍ ຈິດສໍານຶກ ຂອງ ພະນັກງານລັດຕາມກົດລະບຽບຂອງການ ດໍາເນີນການ ທີ່ ເຫມາະສົມ ໃນການເຄື່ອນໄຫວຫນ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ ຢູ່ໃນທຸກໆຂັ້ນຕອນ ແລະ ຂົງເຂດ ຕ່ອງໂສ້ການຢາ ຈະມີຜົນໃຫ້ແກ່ການປ້ອງກັນ ການປະຕິບັດທີ່ຂາດຈັນຍາບັນ ແລະ ການສໍ້ລາດບັງ ຫລວງ.

ມັນມີຄວາມຈໍາເປັນທີ່ໂຄງຮ່າງການບໍລິຫານ ແລະ ຂັ້ນຕອນໃນການຄຸ້ມຄອງ ຕ່ອງໂສ້ການ ຢາມີ ການກໍານົດຂອບເຂດ ພາຍໃຕ້ກອບຈັນຍາບັນ ແລະ ສິນລະທໍາ. ສິ່ງເຫລົ່ານີ້ ໄດ້ຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ ມີ ລະດັບໃນການວິໃຈ ແລະ ໃນການໃຫ້ເຫດຜົນດ້ານສິນລະທໍາສໍາລັບການນໍາໃຊ້ຫລັກການ ຈັນຍາບັນທີ່ເຫມາະສົມໃນການອອກແບບ ແລະ ການປະຕິບັດ ບັນດາຂັ້ນຕອນຕ່າງໆ. ຫນ້າ ວຽກນີ້ຄວນຈະເປັນກົດຈະກໍາໃຈກາງໃນການຮັບປະກັນການເຊື່ອມຍົງລະຫວ່າງກົດລະ

ບຽບຂອງການ ດຳເນີນການ ແລະ ຂັ້ນຕອນການບໍລິຫານ. ພາກທີ IV, V ແລະ VI ໄດ້ສະໜອງໂຄງຮ່າງໂດຍລວມໄລຍະເລີ້ມຕົ້ນຂອງການວິໃຈປະເພດນີ້ທີ່ໄດ້ນຳໃຊ້ໃນ3 ຂົງເຂດ ຂອງຕ່ອງໂສ້ດ້ານຢາ: ການຂຶ້ນທະບຽນ, ການຄັດເລືອກຢາ ແລະ ການສະໜອງຢາ.

3. ກົນໄກໃນການຕັດສິນ (whistle -blowing = Ombudsman)

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການຕັດສິນບັນຫາແມ່ນຄວາມກ້າຫານໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານລັດ ໂດຍຖືຜົນປະໂຫຍດສ່ວນລວມສູງກວ່າ ຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ. ພະນັກງານດັ່ງກ່າວແມ່ນ ຜູ້ທີ່ຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ ໃນການພົວພັນດ້ວຍຫລາຍຮູບແບບ. ຕໍ່ຄວາມສ່ຽງດັ່ງກ່າວ ມັນຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງກົນໄກການຕັດສິນບັນຫາ ເພື່ອປົກປ້ອງຜູ້ຕັດສິນ ຈາກການຂົ່ມຂູ່ ແລະ ການຕອບໂຕ້ຈາກຜູ້ທີ່ສໍ້ລາດບັງຫລວງ. ອີກດ້ານນຶ່ງ ກົນໄກການຕັດສິນນີ້ ຕ້ອງປົກປ້ອງພະນັກງານລັດ ຈາກການຕັດສິນທີ່ຂາດຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຂາດຈັນຍາບັນ ຊຶ່ງສາມາດທຳລາຍກຽດສັກສີ ແລະວິຊາຊີບ ຂອງເຂົາ ເຈົ້າ ຍ້ອນການກ່າວຫາທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.

ຍ້ອນເຫດຜົນດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຍົກສູງຈຸດຢືນທີ່ຖືກຕ້ອງ ຂອງ ການຕັດສິນບັນຫາ. ການຕັດສິນບັນຫາ ທີ່ເປັນທີ່ຍອມຮັບ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມເງື່ອນໄຂຢ່າງຄົບຖ້ວນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ປະຕິບັດກັບບັນຫາທີ່ຮຸນແຮງ
- ຕ້ອງມີຂໍ້ມູນທີ່ ຊັດເຈນ ແລະ ແນ່ນອນ
- ປະຕິບັດໃນກໍລະນີ ຫລັງຈາກ ທີ່ ພາຍໃນໄດ້ຄົ້ນຄວ້າບັນຫາລະອຽດ, ຊັດເຈນ ແລະ
- ຄາດວ່າຈະໄດ້ຮັບຜົນທີ່ໜ້າພໍໃຈ

ຢູ່ບາງປະເທດ ໄດ້ມີການແຕ່ງຕັ້ງ ຄະນະກຳມະການກວດກາ ກວດການ ຂອງລັດ ທີ່ເປັນອົງກອນ ເອກະລາດໃນການຕັດສິນບັນຫາ, ທີ່ມີ ສຳນັກງານ ຫ້ອງການສະເພາະ.

ອົງປະກອບອື່ນໆຂອງໂຄງປະກອບສ້າງດ້ານຈັນຍາບັນ

ກົນໄກສຳລັບການຕັດສິນບັນຫາໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນອົງປະກອບທີ່ເປັນຂໍກຸນແຈອັນນຶ່ງຂອງໂຄງ ປະກອບສ້າງດ້ານຈັນຍາບັນ, ຊຶ່ງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການວິໃຈແລະ ການສົນທະນາ ຢ່າງເລິກເຊິ່ງໃນ ຕໍ່ໜ້າ ຊຶ່ງບໍ່ໄດ້ນອນຢູ່ໃນເປົ້າໝາຍຂອງເອກະສານນີ້. ເຊັ່ນດຽວກັນ, ເອກະສານອື່ນໆກໍຕ້ອງໄດ້ ຮັບການພັດທະນາ ກ່ຽວກັບອົງປະກອບອື່ນໆຂອງໂຄງປະກອບສ້າງດ້ານຈັນຍາບັນເຊັ່ນ:

- ຄູ່ມືສຳລັບການສົ່ງເສີມ ແລະ ການສ້າງຊຸມຊົນທີ່ມີຄຸນຄ່າສິນລະທຳ, ຫລັກການຈັນຍາບັນ ແລະ ມີກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການ
- ມີການຄວບຄຸມ ການກະທຳ ທີ່ ບໍ່ຖືກຕ້ອງ

➢ ມີການປະສານງານ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ປະເມີນຜົນໂຄງການຂອງຄຸນຄ່າ ແລະ ຈັນຍາບັນ

ແຕ່ລະອົງປະກອບຕ້ອງເປັນຈຸດສຸມຂອງເວທີການສົນທະນາແລະ ການປະຊຸມສຳ ມະນາໃນ ອະນາຄົດ.

4. ການເຮັດໃຫ້ວຽກງານຈັນຍາບັນກາຍເປັນ ປະເພນີ ທີ່ຕ້ອງປະຕິບັດຢູ່ໃນສັງຄົມ

ບັນຫາຂອງການສໍ້ລາດບັງຫລວງໄດ້ກະຕຸ້ນໃຫ້ມີຈິດສຳນຶກທີ່ຂະຫຍາຍຕົວ ກໍຄືຄວາມຈຳເປັນໃນ ການຕຳນິວິຈານ ເພື່ອປັບປຸງຄືນດ້ານສິນລະທຳຢູ່ໃນສັງຄົມ. ຢູ່ໃນບົດລາຍງານຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ໄດ້ສະເຫນີຜົນໄດ້ຮັບຂອງ 3 ກອງປະຊຸມກ່ຽວ ກັບຈັນຍາບັນ ແລະ ການຮັກວິຊາຊີບ ໃນການບໍລິການສັງຄົມ, ມີການຖົກຖຽງກັນວ່າ ***"ພະນັກງານລັດມີ ຫນ້າທີ່ ພິເສດຢູ່ໃນສັງຄົມ, ຊຶ່ງປະຊາຊົນໄດ້ມອບຫມາຍໃຫ້. ດັ່ງນັ້ນ, ພະນັກງານຂອງລັດ ຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນ ການປະຕິບັດຫນ້າທີ່ເພື່ອນຳເອົາຜົນປະໂຫຍດ ມາໃຫ້ປະຊາຊົນ. ຍິ່ງໄປກວ່ານັ້ນ, ພະນັກງານລັດ ຕ້ອງ ຮັບຜິດຊອບ ໃນການກະທຳທີ່ມີ ຈັນຍາບັນ, ຊື່ນຳ, ນຳພາດ້ວຍຄວາມຍຸຕິທຳ ແລະ ໂປ່ງໃສ, ເຮັດໃຫ້ບົດບາດການນຳພາຂອງຕົນສູງເດັ່ນຂຶ້ນ"***. ນຶ່ງໃນກອງປະຊຸມ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ ທີ່ໄດ້ຈັດຂຶ້ນຢູ່ປະເທດເບຣຊິນ ໃນປີ 2000 ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ເນັ້ນຫນັກຄວາມສຳ ຄັນຂອງ ***"ການເຮັດວຽກ ເພື່ອສະຫວັດດີການສັງຄົມ, ການບັງຄັບ ໃຊ້ລະບຽບກົດຫມາຍ, ການສົ່ງເສີມໃຫ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ມີຄວາມໂປ່ງໃສ, ແລະ ພຶດຕິກຳທີ່ ມີຈັນຍາບັນ ຊຶ່ງເປັນ ແບບຢ່າງທີ່ດີໃຫ້ແກ່ຜູ້ອື່ນ'***. ກອງປະຊຸມຍັງໄດ້ສະເຫນີອີກວ່າ ***"ຄວນໃຫ້ມີການອົບຮົມ ດ້ານ ຈັນຍາບັນໃຫ້ແກ່ພະນັກງານລັດ"***.

ການເຮັດໃຫ້ໂຄງສ້າງຂອງຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນ, ແລະ ກົດລະບຽບຂອງການດຳເນີນການ ກາຍເປັນປະເພນີປະຕິບັດ ໃນທົ່ວສັງຄົມ ເພື່ອໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດີໃນຂົງເຂດການຢາ, ຈະຕ້ອງຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີຂັ້ນຕອນການແກ້ໄຂ ແລະ ການອົບຮົມ ຢ່າງເປັນລະບົບ. ຕ້ອງມີ ຄວາມພະຍາຍາມໃນການລິເລີ້ມສ້າງຂັ້ນຕອນຂອງການຕົກລົງທີ່ເປັນເອກະພາບກ່ຽວກັບຄຸນຄ່າສິນລະທຳ ແລະ ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ຈະເປັນກອບໂຄງສ້າງທົ່ວໄປ. ກອບໂຄງສ້າງທີ່ໄດ້ນຳ ສະເຫນີຢູ່ໃນເອກະສານນີ້ ອາດນຳໃຊ້ ເປັນບ່ອນອີງ ໃນການປຶກສາຫາລື, ການສ້າງ ແລະ ການປັບ ປຸງ ໃນຂັ້ນຕໍ່ໄປ.

ພ້ອມກັນນັ້ນ, ການຝຶກອົບຮົມຄວນສຸມໃສ່ ການພັດທະນາຄວາມສາມາດດ້ານສິນລະທຳຊຶ່ງຮຽກ ຮ້ອງໃຫ້ປະຕິບັດໂຄງສ້າງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງຂອງວຽກງານ. ຈຸດປະສົງທີ່ສຳຄັນຂອງ ໂຄງການຝຶກອົບຮົມຄວນປະກອບດ້ວຍ ການພັດທະນາ ສ້າງຄວາມສາມາດ ດ້ານສິນລະ

ທຳ ເຊັ່ນ ການປຶກສາຫາລື, ການແກ້ໄຂບັນຫາຂັດແຍ້ງ, ການໃຫ້ເຫດຜົນ ທີ່ມີ ສິນລະທຳ, ການສ້າງ ຂໍ້ຕົກລົງທີ່ເປັນເອກະພາບ, ແລະ ອື່ນໆ. ຜົນໄດ້ຮັບຈາກໂຄງການອົບຮົມດັ່ງກ່າວຈະເຮັດໃຫ້ພະນັກງານລັດມີບົດບາດເພີ້ມຂື້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການເປັນຜູ້ນຳພາດ້ານສິນລະທຳໃນການສົ່ງເສີມສິນລະທຳ ແລະ ການປັບປຸງຄວາມມຸ້ງໝັ້ນທີ່ຈຳເປັນໃນການຫັນປ່ຽນຂອງສັງຄົມ.

IV. ການຂຶ້ນທະບຽນຢາ

ການຂຶ້ນທະບຽນຢາ ແມ່ນໜ້າທີ່ສຳຄັນອັນໜຶ່ງຂອງລັດ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າຢາທີ່ໄດ້ຂຶ້ນທະບຽນແລ້ວນັ້ນ ມີຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິພາບ ແລະ ມາດຖານຄວາມປອດໄພ ຢ່າງເຕັມສ່ວນ.

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຂອງການຂຶ້ນທະບຽນຢາຊຶ່ງ ເຮັດໃຫ້ ມວນຊົນສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້.

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ການຍື່ນຄຳຮ້ອງໂດຍໃຊ້ ແບບຟອມ ແລະ ຂັ້ນຕອນທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ	- ມີສິດທິ ແລະ ໂອກາດ ເທົ່າທຽມກັນ - ມີຄວາມເປັນທຳ (equity)
ການປະເມີນຜົນ ດ້ານຄຸນນະພາບ, ປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ຂອງ ຜະລິດຕະພັນ	- ມີຄວາມສັດຊື່ໃນການລາຍງານຄວາມຈິງ - ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
ການປະເມີນຜົນຜູ້ຍື່ນຄຳຮ້ອງ (ຜູ້ຜະລິດ/ຜູ້ນຳເຂົ້າ/ຜູ້ຂາຍຍົກ) ທີ່ພົວພັນກັບການປະຕິບັດຕາມມາດຖານ ເຊັ່ນ GMP	- ມີຄວາມສັດຊື່ໃນການລາຍງານຄວາມຈິງ - ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ມີຄວາມເປັນທຳ
ການອອກໃບອະນຸຍາດ ຫລື ປະຕິເສດຄຳຮ້ອງ	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ມີຄວາມເປັນທຳ
ການຮັບຮອງເອົາຊື່ຜະລິດຕະພັນໃຫ້ຢູ່ໃນບັນຊີອະນຸຍາດ	- ມີປະສິດທິຜົນ ແລະປະສິດທິພາບໃນການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດຂອງມວນຊົນ
ການອອກອະນຸຍາດໃນການ: - ຈຳໜ່າຍ ຫລື ແຈກຢາຍ - ການຮຽກຮ້ອງ (Entitlement) ເຊັ່ນ ການຊົດເຊີຍທີ່ວ່ອງໄວ	- ມີຄວາມເປັນທຳ - ມີການຍອມຮັບໃນຄຸນງາມຄວາມດີ (Recognition of merit)

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ກຳນົດ ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ໃນການບໍລິຫານ/ຄຸ້ມຄອງ ຢ່າງເປັນລາຍລັກອັກສອນຢ່າງຈະແຈ້ງ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ພາລະບົດບາດຂອງແຕ່ລະໜ່ວຍງານ ແລະ ຕຳແໜ່ງງານ	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ກຳນົດ ການພົວພັນລະຫວ່າງ ບັນດາໜ່ວຍງານ ແລະ ຕຳແໜ່ງງານ	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ສາຍໄຍຂອງການລາຍງານ/ການຮັບຮອງ/ການອະນຸຍາດ (clearance)	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງສະຖານທີ່ສະເພາະ ສຳລັບໃຫ້ຂໍ້ມູນແກ່ ມວນຊົນໃນການຂຶ້ນທະບຽນຢາ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ຂໍ້ແນະນຳ- ເອກະສານອ້າງອີງ/ຂໍ້ມູນ - ມີໄວ້ສະໜອງໃຫ້ແກ່ມວນຊົນ	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ - ມີປະສິດທິຜົນ ແລະປະສິດທິພາບໃນການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດຂອງມວນ ຊົນ
ມີການຕິດຕໍ່ສື່ສານແບບ ຖາມ-ຕອບ ທາງໂທລະສັບ, ແຟກ, website, email, ປະກອບຄຳເຫັນ ແລະ ຟັງ ແລະ ອື່ນໆ	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ

ຕົວຢ່າງຂອງການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ໂປ່ງໃສຢ່າງຮ້າຍແຮງ ຢູ່ໃນການຂຶ້ນທະບຽນຢາ

- ຜູ້ສະໜອງຢາອາດຊື້ຈ້າງພະນັກງານຂອງລັດເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນຜະລິດຕະພັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ໂດຍບໍ່ຈຳເປັນມີຂໍ້ມູນແຕ່ຢ່າງໃດ
- ຜູ້ສະໜອງຢາອາດຊື້ຈ້າງພະນັກງານຂອງລັດເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນຜະລິດຕະພັນຂອງເຂົາເຈົ້າ ແບບລັດຄິວ
- ພະນັກງານລັດ ອາດມີເຈດຕະນາ ແກ່ຍາວເວລາຂອງຂັ້ນຕອນການຂຶ້ນທະບຽນຢາເພື່ອ ຮຽກຮ້ອງເອົາຄ່າຈ້າງຈາກຜູ້ສະໜອງ.

V. ການຄັດເລືອກຢາ

ການຄັດເລືອກຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ ຈະຊ່ວຍໃນການຈັດລຽງບຸລິມະ ສິດ ຂອງລັດຖະບານ ໃນການ ສະໜອງ ຢາ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທາງການແພດ ຊຶ່ງແມ່ນສ່ວນໜຶ່ງຂອງການປະກັນ ສຸຂະພາບ.

ຢາຈຳເປັນພື້ນ ຖານ ແມ່ນຫຍັງ?

ແນວຄວາມຄິດ:ການຄັດເລືອກຢາຈຳເປັນພື້ນຖານໃນຈຳນວນຈຳກັດຢ່າງລະມັດລະວັງຈະ ນຳພາ ໄປສູ່ການບໍລິການຮັກສາສຸ ຂະພາບທີ່ດີ, ການຄຸ້ມຄອງຢາທີ່ດີ ແລະ ມີລາຄາຖືກ ກວ່າ.

ນິຍາມ: ຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ ແມ່ນຢາທີ່ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຕ້ອງການທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ໃນການຮັກສາສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ (ບົດລາຍງານຂອງ WHO Executive Board, ມັງກອນ 2002)

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ຢ່າງຈະແຈ້ງ ໃນການຄັດເລືອກຢາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ມວນຊົນ ສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້.

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ການພິຈາລະນາ ສະພາບການ ເປັນພະຍາດ	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
ມີຂໍ້ມູນຊັດເຈນ ກ່ຽວກັບ ປະສິດທິຜົນ ແລະ ຄວາມປອດໄພ	- ມີຄວາມສັດຊື່ໃນການລາຍງານຄວາມຈິງ - ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
ມີການສົມທຽບລາຄາ ຢ່າງ ມີປະສິດທິຜົນແລະ ກຸ້ມຄ່າ (ສຳລັບການປິ່ນປົວແບບດຽວກັນ)	- ມີປະສິດທິຜົນ ແລະປະສິດທິພາບໃນ ການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດຂອງມວນ ຊົນ
- ມີການພິຈາລະນາພາຍໃນ - ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນປະເທດ - ສະຖານທີ່ສຳລັບເກັບຮັກສາ - ສະຖານທີ່ທຳການປິ່ນປົວ ແລະ ປະສົບປະການຂອງພະນັກງານ	- ບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບ ຜົນ ປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ(Conflict of Interest=COI) - ມີຄວາມສັດຊື່ - ມີຄວາມໂປ່ງໃສ - ເປັນໜ້າທີ່ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບມອບໝາຍ
ສ່ວນຫລາຍເປັນຢາດ່ຽວ, ຖ້າເປັນຢາປະສົມ ຕ້ອງມີການຮັບຮອງວ່າມີປະສິດທິຜົນດີກວ່າ	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ - ມີຕົວຊີ້ວັດກ່ຽວກັບຜົນດີຕໍ່ສຸຂະ ພາບ ຂອງຄົນ

ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ກຳນົດ ຂັ້ນຕອນການຄັດເລືອກຢ່າງຈະແຈ້ງ ເພື່ອໃຫ້ມວນຊົນ ສາມາດຮັບຮູ້ໄດ້

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ມີຂັ້ນຕອນທີ່ຈະແຈ້ງ ແລະມີການປຶກສາຫາລື	- ການປຶກສາຫາລື ເປັນວິທີການ ໃນ ການ ການຕັດສິນຮ່ວມກັນ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ຄະນະກຳມະການຄັດເລືອກມີຄວາມເປັນເອກະລາດ: - ມີພາລະບົດບາດ - ມີການພິຈາລະນາດ້ວຍຄວາມລະມັດລະວັງ ຕໍ່ສິດຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ - ມີຊ່ຽວຊານຈາກພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ແພດ, ພະຍາບານ, ໂອສົດວິທະຍາ, ການຢາ, ກຸ່ມຜູ້ບໍລິໂພກ, ພ/ງ ສາທາລະນະສຸກ) - ມີການຫມູນວຽນ	- ມີ ຄວາມໂປ່ງໃສ - ມີ ຂັ້ນຕອນປຶກສາຫາລື -ບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ -ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ມີຄວາມຄົບຖ້ວນ (Inclusiveness)
- ມີການພົວພັນຕໍ່ການສະເຫນີແນະຂອງ ການປິ່ນປົວທີ່ມີຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ
- ມີການເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຕໍ່ມວນຊົນຢ່າງວ່ອງໄວ (ທາງເອເລັກໂຕຣນິກ)	- ມີປະສິດທິຜົນ ແລະປະສິດທິພາບ ໃນ ການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງມວນ ຊົນ - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ມີການປັບປຸງຢ່າງເປັນປົກກະຕິ (ທຸກໆ 2 ປີ)	- ການຕັດສິນທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຊັດເຈນ - ເປັນຫນ້າທີ່ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບມອບຫມາຍ

ບັນດາຂັ້ນຕອນໃນການທົບທວນຄືນບັນຊີຢາຈຳເປັນພື້ນຖານ - ຕົວຢ່າງການປັບປຸງບັນຊີຢາຈຳເປັນພື້ນຖານຂອງ ສປປລາວ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ສັງລວມຄຳເຫັນຂອງບັນດາແຂວງ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ໄດ້ສົ່ງມາ	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ປະເມີນຄຳເຫັນຂອງ ບັນດາແຂວງ ແລະ ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ແລະ ສົມທຽບ ປະສິດທິພາບ, ຄວາມປອດໄພ ແລະ ປະສິດທິຜົນກຸ້ມຄ່າ ໂດຍຫນ່ວຍງານຮັບຜິດຊອບກ່ຽວຂ້ອງ,	- ມີຄວາມຈະແຈ້ງ - ມີຄວາມຫນ້າເຊື່ອຖືຕໍ່ການລາຍງານຄວາມຈິງ - ມີການແຈ້ງ ການບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ COI

ສ້າງຮ່າງຂໍ້ສະເໜີ, ກະກຽມປະຊຸມຜ່ານ ຊ່ຽວຊານ	
ຈັດກອງປະຊຸມທົບທວນຄືນ ຮ່າງຂໍ້ສະເໜີ ໂດຍ ຊ່ຽວຊານ ທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງ	- ຂັ້ນຕອນການປຶກສາຫາລື ເພື່ອເຕົ້າໂຮມ ການຕັດສິນ - ມີການແຈ້ງ ການບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ COI - ມີຄວາມຈະແຈ້ງ
ທົບທວນຄືນ ແລະ ປັບປຸງ ບັນຊີຢາໃຫ້ສົມບູນ	- ມີປະສິດທິຜົນ ແລະປະສິດທິພາບ ໃນການບໍລິການຕໍ່ ຜົນປະໂຫຍດ ຂອງມວນ ຊົນ
ຈັດພິມ, ເຜີຍແຜ່	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່

ຕົວຢ່າງຂອງການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ໂປ່ງໃສທີ່ຮ້າຍແຮງ ຢູ່ໃນການຄັດເລືອກຢາ

- ຜູ້ ຜະລິດ ຫລື ຜູ້ນໍາເຂົ້າຢາ ອາດໃຫ້ເງິນຊຸກຍູ້ພະນັກງານຂອງລັດເພື່ອເອົາຢາພິເສດໃດໜຶ່ງເຂົ້າ ຢູ່ໃນບັນຊີຢາຈໍາເປັນພື້ນຖານ
- ສະມາຊິກໃນຄະນະກໍາມະການຜູ້ທີ່ມີຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ ອາດຈະແຊກແຊງເຂົ້າໃນການຕັດສິນສຸດທ້າຍ
- ຄະນະກໍາມະການຄັດເລືອກຢາມີຄວາມຫລົ້ມເຫລວໃນການນໍາໃຊ້ຂໍ້ມູນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຄັດເລືອກຢາ

ບັນດາຄວາມສ່ຽງທີ່ຮ້າຍແຮງ ຕໍ່ການສໍ້ໂກງນີ້ ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ ແລະ ປ້ອງກັນໄດ້ ໂດຍການອອກລະບຽບຫລັກການ ຂັ້ນຕອນໃນການຍື່ນຄໍາຮ້ອງ ແລະ ກໍານົດອອກ ຫລັກການ ຈັບຢາບັນ.

VI. ການສະໜອງຢາ

ການສະໜອງຢາຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຄາດຄະເນ ປະລິມານຄວາມຕ້ອງການຢ່າງເໝາະສົມ ເພື່ອ ສັ່ງຊື້ ແລະ ເຊັ່ນດຽວກັນຕ້ອງເປັນຢາທີ່ຖືກຕ້ອງກັບການລະບາດ ຂອງພະຍາດ ຂອງປະຊາຊົນ. ການສະໜອງຢາ ແມ່ນ ຂະບວນການໃນການໄດ້ຢາມາຈາກຜູ້ສະໜອງຈາກພາກລັດ, ເອກະຊົນ ແລະ/ຫລື ໂດຍຜ່ານແຫລ່ງສະໜອງຕ່າງໆ ເຊັ່ນ ໂຮງງານຜະລິດຢາ, ຜູ້ແຈກຢາຍຢາ ແລະ ອົງການຕ່າງໆການສະໜອງຢາທີ່ດີ ແມ່ນຂະບວນການ ທີ່ ສະລັບຊັບຊ້ອນ ຊຶ່ງຮັບປະກັນການມີຢາທີ່ຖືກຕ້ອງ, ໃນປະລິມານ ທີ່ເໝາະສົມ, ໃນລາຄາທີ່ຕໍ່າສຸດ, ໃນເວລາທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະໃນມາດຕະຖານຄຸນນະ ພາບທີ່ຮັບຮອງໄດ້.

ມີຄວາມຕ້ອງການພະນັກງານວິຊາການທີ່ມີຄວາມສາມາດເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດທີ່ມີຈັນຍາບັນ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ແຕ່ງຕັ້ງພະນັກງານທີ່ມີຄວາມຊຳນິຊຳນານດ້ານວິຊາການຢ່າງເຫມາະສົມ ໂດຍລະບົບຄຸນຄວາມດີ	- ມີການຮັບຮູ້ຄຸນຄວາມດີ - ການບໍລິການທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ແລະ ປະສິດທິພາບ ຕໍ່ຜົນປະໂຫຍດຂອງມວນຊົນ
ພະນັກງານຕ້ອງມີຄວາມສັດຊື່ ແລະ ບໍ່ມີຜົນປະໂຫຍດສ່ວນຕົວ	- ມີການແຈ້ງ ການບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວ ກັບ ຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ COI - ການລາຍງານມີຄວາມຊື່ສັດ ແລະ ເປັນຈິງ - ມີຄວາມໂປ່ງໃສ - ມີຫລັກການ ດ້ານກົດຫມາຍ
ຕອບສະຫນອງ ປັດໃຈການ ຊຸກຍູ້ ແລະ ມີ ເງິນເດືອນທີ່ເຫມາະສົມ	- ມີ ການຮັບຮູ້ຄຸນຄວາມດີ ແລະ ສະຫນອງຄ່າແຮງງານທີ່ເຫມາະສົມ

ມີຄວາມຕ້ອງການນະໂຍບາຍທີ່ຈະແຈ້ງ ກ່ຽວກັບວິທີການຄິດໄລ່ປະລິມານຄວາມຕ້ອງການ ເພື່ອຈຳກັດຜົນປະໂຫຍດຂອງບຸກຄົນ ແລະ/ຫລື ກຸ່ມຄົນ ຈາກການຄາດຄະເນສູງ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ສະຫນອງຢາທີ່ມີປະສິດທິຜົນດີສຸດ ໃນຈຳນວນທີ່ຖືກຕ້ອງ	- ມີການຕັດສິນໃຈ ທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນທີ່ຈະແຈ້ງ
ຮັບປະກັນຄຸນຄ່າຂອງເງິນ	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈະແຈ້ງ

ມີຄວາມຕ້ອງການຂັ້ນຕອນທີ່ຊຽນອອກຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ພັນລະນາຂັ້ນຕອນ ແລະ ເງື່ອນໄຂການສະໜອງເພື່ອປະກອບໃຫ້ແກ່ການສັນຍາ ແລະ ມີໄວ້ໃຫ້ມວນຊົນຕາມັນິຕິຊົນ

ນະໂຍບາຍ ແລະ ຂັ້ນຕອນ ຕ່າງໆ	ຫລັກການຈັນຍາບັນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ
ຂັ້ນຕອນການສະໜອງຢາທີ່ມີຄວາມໂປ່ງໃສ	- ມີ ຄວາມໂປ່ງໃສ
ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບລະຫວ່າງບຸກຄົນຕ່າງໆ	- ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ - ມີການແຈ້ງ ການບໍ່ຫຍຸ້ງກ່ຽວ ກັບ ຜົນປະໂຫຍດ ສ່ວນຕົວ COI
ການສະໜອງ ແບບແຂ່ງຂັນ	- ລະບຽບ ຂອງກົດໝາຍ - ມີການຕັດສິນໃຈ ທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ ທີ່ຈະແຈ້ງ - ມີສິດທີເທົ່າທຽມກັນ ແລະ ໂອກາດຄືກັນ
ຄັດເລືອກເອົາຜູ້ສະໜອງທີ່ໜ້າເຊື່ອຖື	- ມີການຕັດສິນໃຈ ທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ ທີ່ຈະແຈ້ງ - ມີ ການຮັບຮູ້ຄຸນຄວາມດີ ແລະ ສະໜອງຄ່າແຮງງານທີ່ເໝາະສົມ
ຕິດຕາມການເຄື່ອນໄຫວຂອງຜູ້ສະໜອງ ເພື່ອຮັບປະກັນການນຳສົ່ງທີ່ທັນເວລາ	- ລະບຽບຂອງກົດໝາຍ - ມີການຕັດສິນໃຈ ທີ່ອີງໃສ່ຂໍ້ມູນ ທີ່ຈະແຈ້ງ - ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຈະແຈ້ງ

ຕົວຢ່າງຂອງການປະຕິບັດທີ່ບໍ່ມີຄວາມໂປ່ງໃສ:

ຜູ້ສະໜອງອາດຊື້ຈ້າງພະນັກງານລັດ ເພື່ອໄດ້ຮັບສິດພິເສດໃນຂັ້ນຕອນການປະມູນ

Ethical Framework for Good Governance in the Pharmaceutical Sector, in Lao PDR

September 2010

Preface

The guideline on Ethical framework of pharmaceutical sector is the first edition, which has been developed by the Ministry of Health, based on the World Health Organization guidelines. The Food and Drug Department has been the core organization responsible for the development of guideline in cooperation with the concerned institutions and ethical committee with in Ministry of Health. With the concerns of the Government of Lao PDR to the treatment and healthcare for ethnic diversity of Laos, to ensure in offering of good quality, safety and affordable price of drug, which be based on the National Drug Policy and law on drug and medical product.

On behalf of the Minister of Health, I would like to congratulate to the Food and Drug Department as well as all ethical committee members for their hard work in contributing to finalise the updated guideline.

This guideline is very important to the management of pharmaceutical sector in Lao PDR especially in the field of drug selection, drug registration and drug procurement; the guideline will support and stimulate responsible persons to be more accountable for avoiding unethical practices of all matters, to increase confidence to government services in general public leading to more effectiveness, in order to ensure the procurement of good quality, efficacious, and safe drugs with affordable price for Lao people when needed.

This guideline composes of key elements such as what is a corruption, basic strategies to apply in the public sector to solve the problem, specific case of the pharmaceutical sector, types of unethical behavior, impact on health system and health status, application of moral and ethical framework to the pharmaceutical sector, moral values and ethical principles and the socialization of an ethical framework as well as examples to guide how to implement. I hope that this guideline will be disseminated and applied into the practices especially to be introduced as a curriculum for teaching at the Health Science University and all health schools in different levels to increase knowledge and build up the perceptions of health students on the ethical framework to promote the moral and spiritual renewal needed for the transformation of society.

I would like to take this opportunity to express my sincere thanks to the ethical committee members and World Health Organization for the technical and financial support to develop this guideline.

I hope that this guideline will be used appropriately based on the direction of the framework which has adopted during the meeting on the 10th – 11th September 2010. If there is anything which has not been appropriate or incomplete in this guideline, I would request the responsible committee to take into account for further revision to be more appropriate.

Vientiane Capital, 25 FEB 2011
Minister of Health

Dr. Ponmek DALALOY

Content

I. Overview………………………………………………………………... 1

1. What is a Corruption? …………………………………………………… 1

2. Basic Strategies to apply in the public sector to solve the problem……… 1

3. Specific Case of the Pharmaceutical Sector ……………………………… 2

4. Types of Unethical Behavior …………………………………………….. 2

5. Impact on Health System and Health Status …………………………….. 3

6. Application of Moral and Ethical Framework to the Pharmaceutical Sector ……………………………………………………………………….. 3

II. The Ethics Infrastructure ………………………………………... 4

III. Elements of a Framework ………………………………………. 4

1. Moral Values and Ethical Principles ……………………………………... 4

2. A Code of Conduct ……………………………………………………… 8

3. Whistle -blowing ………………………………………………………… 9

4. The Socialization of an Ethical Framework ……………………………… 10

IV. Registration ………………………………………………………… 10

V. Selection …………………………………………………………………. 12

VI. Procurement ……………………………………………………….. 14

Lao People's Democratic Republic
Peace Independence Democracy Unity Prosperity

Ethical Framework for Good Governance in the Pharmaceutical Sector in Lao PDR

I. Overview

1. What is a Corruption?

Development agencies recognize corruption as the single greatest obstacle to economic and social development. The hyper-corruption that prevails in many countries is a clear indicator of the profound moral crisis that civilization is experiencing. The social injustices and the scandalous poverty that more than half of humanity endures and the deterioration of public trust generated and perpetuated by corruption have greatly debilitated the capacity of time -honored institutions of society to govern human affairs for the common good. Corruption vitiates and destroys the key ingredients of social capital, without which the machinery of democratic governance cannot function. In light of these considerations, it has become a moral imperative that all sectors of society address and resolve the problem of corruption.

Transparency International defines corruption as: "the abuse of entrusted power for private gain."

Based on the Law on Anticorruption of the Lao PDR No 03/NP dated 19th of May 2005, article 2, Corruption has been defined as: " corruption is a behavior of staff who have use their position, power, to perform unethically, to extract bribes and other unethical behaviors as specified in article 10 of this law, in order to gain benefit to themselves, their own family, relatives, friends leading to the loss of public interest, society or population"

2. Basic Strategies to apply in the public sector to solve the problem

In the public sector, the application of two basic strategies has been focused:

1. **A legislative reform approach:** the establishment of laws against corruption with adequate punitive consequence for violating the laws. This approach is often referred to as the "discipline approach", which attempts to deter corrupt practices through the fear of punishment.

2. **<u>The “values approach”:</u>** it attempts to promote institutional integrity through the promotion of moral values and ethical principles as a means for motivating the ethical conduct of public servants.

The experience generated by the application of these two strategies has demonstrated that neither strategy by itself is sufficient. A coordinated application of both strategies is required in order to produce a significant impact on the establishment of ethical practices within an institution.

3. Specific Case of the Pharmaceutical Sector

The pharmaceutical sector is vulnerable to corruption because of the following factors:
• Market volume and economic interests
• Information imbalances to make independent assessment of quality, safety and efficacy of medicines
• High degree of government involvement in its regulation
• Poorly defined and documented processes
• Limited or too many institutional checks
• Inappropriate incentive structures
• Difficulty to differentiate between corruption and inefficiency

4. Types of Unethical Behavior

Conflicts of interest are often the motive force that generates unethical behavior.
Three types of conflict of interests are frequently encountered in public institutions that tolerate corrupt behavior. These conflicts of interest are found when a public servant
• Has vested personal interests in contracting a company
• Practices nepotism when hiring personnel
• Receives post employment benefits from a contracted company.

Public institutions often limit their concern for unethical practices to these three forms of corrupt behavior by establishing policies and procedures that attempt to prevent these types of conflict of interest.

Unfortunately there exist other forms of corrupt practices that are sometimes ignored by public institutions, which become part of the unofficial institutional culture. The following list represents the types of unethical behavior that are at the heart of corruption in the management of pharmaceuticals:

Accepting bribes, kickbacks and /or gifts for the performance of the following unethical behaviors:
• Allowing pseudo - trials of medicines funded by drug companies that are really for marketing (unethical promotion)
• For speeding up the process of drug registration
• Biased certification and licensing procedures
• Suppression of findings of drug quality inspection
• Collusion in bid rigging during procurement by providing venders with confidential and privileged information related to bidding process

• Selection of a specific medicine for essential drug list
• For providing procurement contracts
• Not holding accountable suppliers that fail to deliver

Theft:
• Theft of medicines for personal use or diversion for private sector resale
• Pocketing of money from the sale of medicines that were supposed to be free

Obviously these types of corrupt behavior are not limited to the governance and management of pharmaceuticals. Unfortunately all sectors of society are vulnerable to some degree to these unethical practices. Thus, the development of an ethical framework for the governance and management of the pharmaceutical sector may have relevance and possible application in other sectors and the experience of other sectors in addressing this issue may provide important inputs to this effort as well.

5. Impact on Health System and Health Status

Unethical practices in the pharmaceutical sector can have a significant impact on the health system and the health status of the population:

• **Economic Impact**
  o Pharmaceutical expenditure in low -income countries is approximately:
.   10 -40% of public health budget
.   20 -50% of total health care expenditure
  o The poor have greater dependency on public health system and are most affected by impact of corruption, which exacerbates inequalities.

• **Health Impact**
  o Waste of public resources and reduces government capacity
  o Lack of essential medicines which increases morbidity and mortality
  o Proliferates unsafe medicines on the market
  o Fosters irrational use of medicines (therapeutic and cost)

• **Institutional Image and Public Trust Impact**
  o Lack of transparency reduces the credibility of public institutions, health care profession, academia and pharmaceutical industry
  o Erodes public trust

6. Application of Moral and Ethical Framework to the Pharmaceutical Sector

Potential and existing unethical practices in the governance of the pharmaceutical sector have been found throughout the medicine chain. The medicine chain consists of series of sequential and interrelated stages and areas. Each area is potentially vulnerable to corruption, if proper procedures and ethical practices are not introduced and established. All the functions need to be protected from unethical practices to ensure that patients not only have the medicine they need, but also that the medicine is safe, of good quality, has a fair price and has not been purchased as a result of undue commercial influence. The basic areas of the medicine chain are the following:

• Research and Development
• Clinical Trials
• Patent
• Manufacturing
• Registration
• Pricing
• Selection
• Procurement
• Distribution
• Prescription & Consumption

WHO and other institutions have prepared procedural manuals for the various areas of the medicine chain. These manuals and guidelines propose practical procedures designed to improve the efficiency and effectiveness of the governance of the pharmaceutical sector. Many proposed procedures and policies are implicitly designed to prevent unethical practices and corruption, but in most cases the moral and ethical underpinnings of these procedures are not made explicit.

To prevent and combat corruption effectively, procedural guidelines need to operate within an explicit framework of moral values and ethical principles that motivate ethical conduct.

II. The Ethics Infrastructure

In order for a framework of moral values and ethical principles to impact on the conduct of public servants in the performance of their official duties, the establishment and operation of an "ethics infrastructure" is required. The basic elements of an ethics infrastructure are following:

• A framework of moral values and ethical principles
• Code of conduct
• Tools for promotion and socialization of moral values, ethical principles and code of conduct
• Control of reprehensible acts
• Mechanisms for whistle -blowing (ombudsman)
• Coordination, management and evaluation programs of values and ethics

This document will limit its discussion to the first two elements of this proposed infrastructure. The other elements will be the focus of future reflection documents.

III. Elements of a Framework

1. Moral Values and Ethical Principles

- Moral values have to do with what is believed to be good and of primary importance to human civilization. Moral values inform judgment by defining right from wrong.

- Ethical principles are the operational expression of moral values and provide guidance to decision -making and action.

The proposed framework is based on four moral values that are believed to be essential for good governance. These moral values are justice, truth, service to the common good and trusteeship. Obviously there exist many other moral values that are related to various aspects of human existence, but in an effort to provide a relatively clear and simple framework that can guide our learning about ethical governance in the pharmaceutical sector, these four values were selected because they were identified as core values that directly address prevailing moral weaknesses that create vulnerability to corruption.

Under each moral value are listed basic ethical principles and precepts that are derived from the moral values. Some ethical principles are clearly derived from specific moral values, while others may have their roots in more than one moral value. This is not an issue. The purpose of grouping the ethical principles under specific moral values is to facilitate an understanding of the moral grounding and orientation of ethical principles. When one perceives the relationship between an ethical principle and a cherished moral value, this awareness can generate the intrinsic motivation necessary for the sustained application of ethical principles in the governance of the pharmaceutical sector and in other sectors as well.

A conscious and sincere commitment to moral values is a spiritual source of motivation that is capable of sustaining efforts and perseverance in service to the common good. The power of intrinsic motivation should not be underestimated. It is capable of empowering public servants with a commitment to ethical principles that enables them to resist the materialistic inducements offered by corrupted practices.

Justice / Fairness

Justice has to do with the exercise of impartial judgment in determining the truth of facts and principles in making decisions that guide action. Justice is based on the two pillars of reward and punishment. Justice has to do with giving each his fair due of reward and/or punishment. The institutions of society should govern by principles of justice. The application of the principle of consultation in the collective decision making process is the operational expression of justice in human affairs. The consultative process allows for the diversity of perspectives and information to be considered in the making of just decisions. The attainment of unity in diversity in society depends in great measure upon the degree of the population’s participation in collective decision -making through a consultative process. Thus, the consultative process is becoming recognized as an essential requisite of just governance.

Fairness is the operational expression of justice on the individual level. The institutions of society administer justice on a collective level, while individuals attempt to be fair in their judgment and behavior within their personal sphere of influence. Being fair implies the fulfillment of the moral responsibility to see by one’s own eyes and not through eyes of others and to know by one’s own knowledge and not through the knowledge of another. This concept of justice invokes the moral imperative to overcome prejudice and to search for truth in all things.

Ethical Principles of Justice
- o Rule by law
- o Accountability for the proper exercise of authority and use of public resources
- o Equity in administering rewards and punishments
- o Equality of rights and opportunities
- o Consultative process for collective decision making (participation)
- o Merit system in contracting personnel

Truth

This framework does not attempt to define truth, but rather emphasizes the vital importance of fulfilling the basic moral responsibility to search for truth, to recognize it once found and to faithfully abide by it in all human affairs. Faithfulness to truth is the basis of trustworthiness, integrity and honor for both the individual and the institution. This framework proposes that the search for truth should be made in two basic categories. The first is the search for the facts of contingent reality. Evidence -based decision -making is founded on the search for truth in the realm of provable facts. The second category has to do with the search for truth in the realm of ethical principles and moral values that are relevant to good governance. Unfortunately this category is often neglected in the decision -making process, which can lead to unethical and immoral behavior. When the moral question is raised in the consultative process and the search for and application of ethical principles is pursued, a new dynamic is set in motion that can enhance the quality and wisdom of decisions and subsequent actions. Transparency and honesty regarding the facts and principles considered in the decisions related to the administration of public resources greatly enhances public trust.

Principles of Truth
- o Truthfulness in reporting the facts
- o Honesty in managing resources (integrity)
- o Evidence based decision making (rigorous truth seeking)
- o Transparency of decision making and resource management for public scrutiny
- o Safeguards for whistle blowers

Service to the Common Good:

Society should expect a public servant to fulfill the moral imperative to use his/her official position to serve the public interests. The honor and distinction of a public servant is found in having rendered outstanding and valuable services to the common good. This principle applies equally to public institutions as to the individual. Personal and institutional commitment to the core value of serving the common good is a source of intrinsic motivation, which is capable of sustaining the efforts and perseverance often required to promote social transformation and development. When a public servant uses his/her public position to serve personal self -interests this behavior tends to destroy basis of public trust, which is an essential ingredient of the social capital required for effective

governance. Disinterested and effective service to the common good is the ultimate basis of public trust.

Consensus building on what is the common good is an evolving process. The common good is generally defined in terms of shared values. As these shared values change over time, the collective consensus regarding the common good will also change and evolve. A significant role of moral leadership in society has to do with constructing consensus regarding the shared core values that define the common good. A public servant has the moral responsibility assure that services respond to the common good and the highest interest of society. The quality of the spirit of service of the public servant also forms an integral part of this value.

Principles of Service to the Common Good

o Efficient and effective service of the public interest
o Application of human well being indicators
o Recognition of the oneness of humanity and respect for human dignity
o Inclusiveness: spirit of service to all

Trusteeship

Good governance is based on public trust. A public institution cannot fulfill its role effectively without an adequate degree of public trust, which is granted to public servants and institutions that have demonstrated trustworthiness. There exist an implicit social covenant / moral contract between public servants and society, which has two parts. Public servants, as trustees of public resources, are expected by society to be trustworthy in the use of the power, authority and resources entrusted to their charge in service to the highest public interest and to the common good And in turn, society has the responsibility to recognize the merit of trustworthy public servants and to provide them adequate and fair remuneration in appreciation for their public services.

Principles of Trusteeship

o Moral contract between society and public servant
o Stewardship of public servant
o Transparency regarding potential personal conflict of interest
o Recognition of merit and adequate remuneration

This list of four moral values and ethical principles may indeed appear to be formidable and quite challenging to apply in an institutional context that passively tolerates corruption. The systematic and faithful application of such principles will require public servants to exercise moral leadership in the process of transforming the institutions of society. Only a moral leadership within an institution, which is fully committed to implementing a framework of moral values and ethical principles, will be capable of eradicating corruption and renewing public trust. Such a leadership will require the moral courage to persevere and to assume the risks that such a process of change will entail in establishing good governance.

2. A Code of Conduct

Some governments have established codes of conduct based on moral values and ethical principles as a measure to prevent unethical behavior of public servants in the performance of their duties. The governments that have established such codes of conduct and the other elements of an ethical infrastructure are listed as 10 countries with very low levels of corruption in the studies realized by Transparency International

There is a logical and consistent linkage between values, principles and code of conduct. The code of conduct attempts to articulate in concrete terms the application of ethical principles. The following code of conduct addresses the common types of corrupt behavior listed above. The normative base for the code of conduct is the framework of four moral values and the principles derived from them.

DO:

• A public service is a trust that requires a public servant to place faithfulness to his/her moral contract with society and obedience to the laws and ethical principles above private gain.

• A public servant shall fulfill his/her lawful obligations to the Government and the Public with professionalism and integrity.

• A public servant shall perform his/her official duties with justice, truthfulness and with a spirit of service to the common good (public interest).

• A public servant shall perform his/her official duties with honesty, transparency and accountability.

• A public servant shall respect the rights of the public and of his/her colleagues.

• A public servant shall disclose unethical practice and corruption to appropriate authorities.

• A public servant shall avoid any actions that may create the appearance of violating the law or ethical principles promoted by this code of conduct.

A public servant who fulfills this code of conduct would as a consequence avoid situations of conflict interest and unethical behavior that lead to corruption. This code of conduct attempts to use a language that is affirmative in describing the expected behavior of a public servant. This code describes what a public servant should do.

Some government agencies stipulate explicitly in their code of conduct what a public servant should not do in relation to the types of unethical and corrupt behavior that often prevail. Although these rules are implicit in the above code of conduct, they are made explicit to avoid any ambiguity or misinterpretation. The following examples are some of the most noteworthy:

DON"T:

• A public servant shall not hold financial interest that conflict with the conscientious performance of official duties.

• A public servant shall not give preferential treatment to any private organization or individual.

• A public servant should not engage in financial transactions using non -public Government information or allow the improper use of such information to further any private interest.

• A public servant shall not bring his/her institution into disrepute through his/her private activities.
• A public servant shall avoid any actions that create the appearance that they are violating the law or the ethical principles promoted by this code of conduct.

The conscientious fulfillment by public servants of an appropriate code of conduct in the performance of their public duties in each stage and area of the medicine chain would result in the prevention of unethical practices and corruption.

It is necessary that the administrative structures and procedures for managing the medicine chain be framed within a moral and ethical framework. This requires a rigorous level of analysis and moral reasoning for an appropriate application of ethical principles in the design and operation of procedures. This task should be a central activity in securing the ethical coherence between the code of conduct and administrative procedures. Annex A provides an outline the initial phase of this type of analysis applied to three areas of the medicine chain: registration, selection, and procurement.

3. Whistle -blowing

The term whistle -blowing has a sort of derogatory connotation, which unfortunately makes it sound like the childhood dishonorable act of "snitching" (telling on one's friends). In most cases of responsible whistle -blowing, it is a courageous act performed by a public servant who places the public interest above personal interests and who by so doing assumes the risks of retaliation in various forms. These risks require that a mechanism for whistle -blowing be set up that will protect the whistle -blower from oppression and retaliation from those who performed corrupt practices. On the other hand the mechanism should protect public servants from irresponsible and unethical whistle -blowing that could damage their reputations and careers due to false allegations.

For this reason the bar for whistle blowing must be set high. It has been proposed that acceptable whistle -blowing should fulfill the following conditions:

• Deal with serious problems
• Be supported by unequivocal evidence
• Come only after internal channels of resistance have been exhausted
• And, be likely to obtain satisfactory results

In some countries a Public Sector Integrity Commissioner has been appointed, who provides a place for blowing the whistle outside of one's own department or agency but still inside the public service.

Other Elements of the Ethical Infrastructure

The mechanisms for whistle -blowing represent a key element of an ethical infrastructure, which requires further in depth analysis and discussion that goes beyond the focus of this reflection document. Like wise, other reflection documents will need to be developed regarding the other elements of an ethical framework such as:

• Tools for promotion and socialization of moral values, ethical principles and code of conduct

• Control of reprehensible acts
• Coordination, management and evaluation programs of values and ethics

Each of these elements should become the focus of future reflection forums and training workshops.

4. The Socialization of an Ethical Framework

The problem of corruption has stimulated a growing consciousness as to the critical need for the moral renewal of society. In a U.N. report, which presents the findings of three conferences on ethics and professionalism in the public service, it is argued, “public servants have a special place in society, granted to them by the people, and that in turn, government officials have a responsibility to act in the interest of the public. Furthermore, civil servants should have a responsibility to act ethically and steer clear of corruption, holding themselves to a high standard of conduct.” At one of the U.N. conferences held in Brazil during 2000 the participants emphasized the importance of “working for the public welfare, of enforcing the rule of law, promoting accountability, transparency, and ethical behavior that will serve as a model for others”. At the conference it was proposed “ethics training should be given to all public servants”.

The socialization of a framework of moral values and ethical principles, and a code of conduct for the good governance of the pharmaceutical sector will undoubtedly require a process of systematic reflection and training. The effort would require an initial process of consensus building regarding the moral values and ethical principles that would become the common framework. The framework proposed in this document could serve as reflection piece for consultation and further elaboration and refinement.

The training course would also focus upon the development of moral capabilities required to implement the framework within the context of the sector. The development of a set of moral capabilities such as consultation, conflict resolution, moral reasoning, consensus building, and others should be an essential objective of the training program. From the activities of such a program should emerge public servants empowered to assume the responsibility to exercise moral leadership in promoting the moral and spiritual renewal needed for the transformation of society.

IV. Registration

The registration of medicines is a critical governmental function that ensures that the medicines registered fulfill the quality, efficacy and safety standards.

Need for written criteria and description of the process of drug registration available for public scrutiny

Procedures and Policies	Relevant Ethical Principles
• Application using standard forms and procedures	• Equality of rights and opportunities • Equity

• Evaluation of the products in terms of quality, safety and efficacy	• Honesty in reporting the facts • Evidence based decision making
• Evaluation of the applicant (manufacturers/importers/wholesalers) in terms of compliance with standard practice, e.g.. GMP	• Honesty in reporting the facts • Evidence based decision making • Equity
• Grant authorization approval or reject application	• Evidence based decision making • Equity
• Approved product placed on list of authorized products	• Efficient and effective service of public interest
• Authorization granted for: o Marketing or free distribution o Entitlement, such as fast -track reimbursement	• Equity • Recognition of merit

Need clearly documented administrative / management procedures and policies

Procedures and Policies	Relevant Ethical Principles
• Terms of reference of each unit and post,	• Accountability • Transparency
• Defined relationships among units and posts	• Transparency
• Lines of report/approvals/clearance	• Accountability • Transparency

Need to establish a clearinghouse for public information on registered medicines

Procedures and Policies	Relevant Ethical Principles
• Information – references/data - available in public domain	• Transparency • Efficient and Effective service of public interest
• Q&A communication in service by phone, fax, website, email, public comments, hearing, etc.	• Transparency

Examples of potential corrupt practices in the registration of medicines:

- Suppliers may bribe government officials to register their medicines without the necessary information.
- Suppliers may bribe government officials to cut the queue of registration for their medicines
- Government officials may deliberately slow down registration procedures to solicit payment from a supplier.

V. Selection

The selection of essential medicines defines the government's priorities for medicine supply and medicine benefit as part of health insurance. What are essential medicines?

> Concept: A limited range of carefully selected essential medicines leads to better health care, better drug management, and lower costs
>
> Definition: Essential medicines are those that satisfy the priority health care needs of the population. (Report to WHO Executive Board, January 2002)

Need for clear and written selection criteria available for public scrutiny

Procedures and Policies	Relevant Ethical Principles
• Take into account disease prevalence	• Evidence based decision making
• Sound and adequate evidence on efficacy and safety	• Honesty in reporting the facts • Evidence based decision making
• Comparative cost -effectiveness (within same therapeutic category)	• Efficient and effective service of the public interest
• Local considerations • Local manufacturing • Facilities for storage • Treatment facilities & personnel experience	• Declaration of COI • Honesty • Transparency • Trusteeship
• Mostly single compounds, fixed dose combinations only when proven advantage	• Evidence based decision making • Transparency • Human well being indicators

Need for clear and written selection process available for public scrutiny

Procedures and Policies	Relevant Ethical Principles
• Consultative and transparent process	• Consultation as means of collective decision making • Transparency

• Independent Membership of the Selection • Committee o Terms of reference o Careful consideration of conflict of interest (COI forms) o Experts from different fields (medicine, nursing, pharmacology, pharmacy, consumer groups, health workers) o Rotating basis	• Transparency • Consultative process • Declaration of COI • Evidence based decision making • Inclusiveness
• Link to evidence -based treatment recommendations	• Evidence based decision making
• Rapid public dissemination (e.g. electronic access)	• Efficient and effective service of public interest • Transparency
• Regular review and update (2 years)	• Evidence based decision making • Trusteeship

Steps in review of applications: example of National Essential Medicine List

Procedures and Policies	**Relevant Ethical Principles**
• Summary of recommendation from provincial health departments and relevant organization	• Transparency
• Assessment of comparative efficacy, safety and cost –effectiveness by responsible unit - Preparation of draft recommendation	• Transparency • Truthfulness in reporting facts • Declaration of COI
• Review of draft recommendation and discussion by the Committee for National Essential Medicine List (NEML) revision and relevant Specialist and Expert from different hospitals and Centres	• Consultative process in collective decision making • Declaration of COI • Transparency
• Review and finalize the recommendation and the updated National Essential Medicine List (NEML)	• Efficient and effective service of the public interest
• Printing and disseminating the NEML	• Accountability in the exercise of authority

Examples of potential unethical practices in selection of medicines:

• Manufacturers or importers may offer incentives to public officials to include a particular medicine to the essential medicine list
• Committee member with conflict of interest can influence final decisions
• Failure to use evidence by selection committee

These potential vulnerabilities to corruption can be overcome and prevented by the disciplined application of the procedures and ethical principles stipulated.

VI. Procurement

The procurement of medicines requires estimating accurate purchase qualifications in terms of quantity, but also in terms of the right medicines for the epidemiological profile of the population. Procurement is the process of acquiring supplies from private, public suppliers and/or through various sources such as
manufacturers, distributors, agencies, etc.

Good procurement of medicines is a complex process, which ensures the availability of the right medicines, in the right quantities, at the lowest possible cost, at the right time and at recognized standards of quality

Need for competent professional staff committed to ethical practice

Procedures and Policies	Relevant Ethical Principles
• Appointment by merit system staff with appropriate professional expertise	• Recognition of merit • Efficient and effective service of public interest
• Staff must be honest and free of conflict of interest	• Declaration of COI • Honest reporting of facts • Transparency • Rule of law
• Provision of incentives and adequate salaries	• Recognition of merit and the provision of adequate remuneration

Need for a clear policy on the quantification methodology that limits interest of individuals and/or groups to inflate estimates

Procedures and Policies	Relevant Ethical Principles
• Procurement of the most - effective medicines in the right quantities	• Evidence based decision making
• Assurance of value for money	• Accountability

Need for transparent written procedures that describes procurement processes and criteria to award contracts available for public scrutiny

Procedures and Policies	**Relevant Ethical Principles**
• Transparent procurement procedures	• Transparency
• Separation of responsibilities among different individuals	• Accountability • Declaration of COI
• Competitive procurement	• Rule of law • Evidence based decision making • Equality of rights and opportunity
• Selection of reliable suppliers	• Evidence based decision making • Recognition of merit and provision of adequate remuneration
• Monitoring performance of suppliers to assure timely delivery	• Rule of law • Evidence based decision making • Accountability

Example of unethical practices:

- Suppliers may bribe public officials to gain monopoly positions in the tender process.